

Iturria: Lazarraga - Eskuizkribuaren transkripzioa.
<http://klasikoak.armiarma.com/lazarraga/>

Klasikoen Gordailuan:
<http://klasikoak.armiarma.com/idazlanak/L/Lazarraga.htm>

ESKUIZKRIBUA

Joan Perez de Lazarraga

Klasikoen Gordailuak egindako lanak oro dominio publikokoak dira, eta, Jabego Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka, nahi bezala erreproduzi daitezke.

1.— SILBERO, SILBIA, DORISTEO TA SIRENA

[...] bero e [...] edan egu [...] bere ugaza [...] tiak bere [...] pensa-
du eu[...] bada Silbe[...] idoro bagu[...] du eben kar[...] manera on[...]

«Ainbat eta [...] neure begi[...] daukadan [...] karta oneta[...] uste
dot dau[...] nau ezautu[...] badau bere[...] orri mila bider[...] kausea dan
azkero[...] ri remedio emun jagi [...] ain andia dan azkero edo bes[...] rik
izango ezpada bere nai beki[...] esku delikaduokaz karta oni eranz[...] nai
ezpadau ni zure mesedeorr[...] il nadin nagoan lekurea[...] orren [...]».

[...]ea Sirena [...]onjoean a [...]nak iraku [...]n buruan [...]urte-
ten ebela [...]eaz zeña eku [...]ena zan ez [...]i ez legian [...]ada mundu
[...]ik andia [...]ui eben kar [...]urrik ezautu [...]nik ezin esan [...]ase-
gin artu [...]bio historiek ber [...]renak karte a idoro eben [...]u eben
manera artan [...]ori bere ezer esan бага Silbe- [...]a ebilirik utra jakite-
ko deseo an [...]jirenak karte a artu eben ala ez sar [...]txi eben lekura nun
idoro eben [...]itxi eben maneran bertan Zegaz utra asegin gutxi Silberok
[...] ben bere biozean ekusirik a[...] bere gauzaetan zala ai[...] Silberoren
asekabea ana[...] buruko zenzuna benzidu[...] artu eben ain maneraz[...] di
batean irazarri ez zan[...] setan ebilela Sirenagaz [...] zidin utra espantadu-
rik[...] bere pensamentua beti ber[...] la eta probaetarren pe[...] ganik apar-
tadu aleia[...] biguela baz zena[...] au esaten ebel[...] egu[...] zeur[...]

Silbe[...] [...]Sirenaren berbea zegaz utra [...]artu eben esan zituan
[...]k enzun ebelako bada e- [...]an Silbero egoala Sirena [...]ilberoren apo-
sentura utra [...]az zeñak an egoan silla [...]berbaok esaten asi [...]n.

—Silbero nagozu leen [...]arso oriek osteango da [...]el baten
zeure eskuz [...]dekidazula zegati [...]bazu nik bere [...]gozu erregutan.

[...]au esanda [...] eben Si [...]an leku [...] бага [...]ti Sirenak [...]ten
akorda [...]t eskrebie[...]

—[...]di eze ezin [...]zuk [...]jura Gura dozun ni enplea nadin zure
serbizioan suplikaetan natxazu Sirena ene laztana nai dakizula gaur
gabean zeure aposentuko bentanara joaten eze an gura dot neuronek

emun [...] zuk agindu deustazun kobrea [...] badurik bada karte[...]
 [...] eben egoan lekurean [...] teti geldixe iramo[...] ren apo-
 sentura nun [...] rri eben Silberoren [...] rik an zioana [...] eta Silberori
 [...] urtengo le[...] bero bad[...] sirik Sir[...] nadu[...] Silber[...] eta jarr[...]
 rik Siren[...] azpian[...] netan eg[...] Sirena ben[...] anzat Silbe[...]. Artu
 eben biguelea eta utra boz amorosoaz asi zan manera onetan kantae-
 ta:

Poeta gatxa idoro dozu
 Sirena ene laztana
 [...] bentajaok esateko
 [...] nigana

[...]
 [...] utra tristerik
 [...]ik eztakarte
 [...]ztiok ifinirik

[...]txadu dei detizke
 [...] etorririk
 [...]ate
 [...] egirik

[...]
 [...]zuzu
 [...]txizkoak
 [...]azu

Ala bada nik orain, Jaungoikoa,
 esango dot nola tratadu nauzun,
 Sirena, utra birtute andizkoa
 egizu silenziaz eskutxadu.

Silberoren kantu dulceaz a[...] tu Sirenak arzaite eben e[...]
 sentuan eukan zanpona[...] utra dulzemente jaiten a[...] au esaten
 ebela:

Kañadaetan arza legez[...]
 oi nago kongoxadurik [...]
 ekusi inork ez nagia[...]
 zugaz egiten ber[...]

Silbero zuk bad[...]
 nola zure ag[...]
 con tal que ne[...]
 kutu ez dakid[...]

Alaze beti legez [...]
 zuk erraz dasakezu [...]
 zure kontra zegati [...]
 ezer eginik ez na[...]

Sirenak bere kantu[...] [...] eben burua bere besoaen ganean
 eta Sil- [...] bigueleari itxita artu eben berekin [...] arpa bat eta asi zan
 bere mina Sil- [...]deklaraetan manera onetan:

[...]ik esango ditudan berbaok
 [...]go dira gutxi bazu
 [...]eau dodan azkero
 [...]ditut nik komenzadu.

[...]engo ene penea
 [...]ingo dozu donzellea
 [...]n erexteagati
 [...]la kateca.

[...]ai izango
 [...] atean
 [...]an gero
 [...]a.

[...] banagizu
 [...]ati
 [...] ene laztana,
 [...]ot zugaiti.

[...]a Silberoren berba [...]bentanea eta Silberori ezer esan
 бага sartu zan barrura. Silberok ekusirik zala Sirena enojadu, eskuetan
 eukan arpea iramo eben aiñ furia andiaz eze utra pedazu asko egin zan
 eta ala tristeza andiaz Silbero joan zan bere aposentura, nun asi zan
 llantu andi bat egiten, ain tristeza andiaz eze enzun egien guztiai emun

eioan tristeza andia. Ainbat sentidu eben bada Silberok Sirenak agaz egin eben kaso gutxia, eze etorri zan eriozako puntura.

Egun batean, bada, Silberoren ugazabak ikasirik nola egoan Silbero gaxorik, erregutu eusan bere emazteari eugi legiala kontu andia Silberori bear ebena emaitiaz, zegaiti zan utra keridua bere ugazabaren esean. Eta eseko andreak egin eben ala. Silbero, bada, obato errejidu zegati zan? Eseko andreak agindu eusan Silbiari, zeña zan Sirenaren konpanion egoana, eugi legiala utra kontu andia Silbero errejiteaz, zegaz utra asegin andia artu eben ala Silberok nola Silbiak, zegati utra on alkarri erexten.

Egun batean bada, Silbia joan zan Silbero bisitaetan beti kostunbrezat eukana legez, zenagaz asegin andia Silberok artu eben, zegati ai kontu andiaagaz egiten eben, aibat zan Silberoen desoea Sirena ekusterren, eze erregutu eusan Silbiari legiola ain mesede andia, eze legiola bere partez Sirenari erregutu bisitaetan etorri legiola, zegati leukaala esperanza andia Jaun zerukoagan eze, aen mesedea serbidu izaten lizala, Sirenak bisitadu balegi bertati osatua zala.

Silbiak, bada, ezaturik Silberoen borondatea, prometidu eusan eze biaramunean sinfalta Sirena eroango leusala bere aposentura. Ainbat asegin Silberok artu eben Silbiak egin eusan promeseaz, eze kasi eukan gax guztia kendu jakan.

Biar mun goxean joan zidin Silbia Sirena bisitazen eta osteango beste berbaen artean egion erregutu legiola konpania Silbero egoan aposentura joaten, eta Sirenak esan eusan eze asegin lebel, zeinzuk alkari eskuetarik eustela joan zirean Silberoen kamarara, nun sar zitezenean utra kortesmente Silberori berba egin eusaen, zeñak al egian kortesia eta mesura guztiaz saludadu zituan eta eskatu zidin arpa bat, zeña utra dulzero jaiten asi zan, manera onetan kantaetan ebela:

Donzellea, zegati zaoz
enegaz enojadurik,
zurekin ene aitasuna
orrela anzi jakinik?

Donzellatxo linda damea,
flordelisea zara zu;
ene penea dakusun gero
arren berba bat esazu.

Ekusirik Sirenak Silberoen platikea, artu eben Silberok eskuetan eukan arpea, zeña jaite ebela eranzun egion manera onetan:

Jentil honbre penadua,
enegaiti kautibua,
zure llantu dolorosook
emaiten deustae kontentua.

Bere kantaetea Sirenak akabadurik, urten eben ain laster Silbero egoan lekurean, eze ez zan bastadu inor bere biurketa. Silberok ainbat sentidu eben bada Sirenak esan eben berbaak, eze erorri zidin jarririk egoan silla baterean; ain agiz, eze, Silbia isasi ez ballako, ez zatean mirakuru an ila. Baegoan, bada, Silbero ain akordu gutxigaz, eze Silbiak uste eben eze eskuartearen ilgo lizakala, areanda beregan biurtu zeitean artean. Eta destenpleak itxi egion orduan asi zan Silbia Silbero konsolaetan, bada bere ekusirik Silberok, ain kruelmente bere Sirenak trataetan lebel, ez eben gura inork barbarik legion, salbo bakotxik egon baxe. Eta, ala, Silbiak urten eben arean, nun Silbero geratu zidin bakotxik eta ain konsuelo gutxigaz nola inork pensadu ezin leian, zenak arturik biguela bat asi zan kantaetan manera onetan:

Esperanzeau galdu jat,
guztiz ez arren, parte bat;
neure laztanaen amorearren
egin gura dot negar bat.

Ai, ene desdixadua,
gaitxez rodeatua!
Kontentu uste neben orduan,
oi, zatort deskontentua!

Ene bioz penadua,
egun gaxki kuradua,
egun askotan bearko dozu
zeure aldean medikua.

Akabadurik bada Silberok bere kantaetea, urten eben bere kamararean eta igo eben bere ugazabaren aposentura, zeña idoro eben isirik eta itaundurik esekoai nun zan esan eusaen nola emazteagaz joan

zidin jardin batera eta beregaz eroan eben Sirena eta Silbia bere donzellaak.

Aditurik, bada, Silberok leen esan dogunau, joan zidin musiko bazuen esera eta erregutu eusten legioela lagun musika bat emaitera joaten, zeinzuk esan eusaen baiez. Eta ala, bear eben instrumentu guztiak arturik, joan zirean. Eta eldurik Sirena eta Silbia eozen lekuan, asi zirean Silberogaz joazen musikoak ain dulzemente jaiten euren instrumentuak, eze Silberoen ugazaba eta agaz eozen guztiak zitezen espantadu eta ezin pensadu eben nogaiti edo nork emaita eben musikaoa. Eta onetan eozela, ministrilak ixildurik, asi zirean lau musiko utra konziertu andiaz manera onetan kantaetan:

Donzellatxo, linda damea,
flordelisea zara zu;
nik zuri on dereizut baina
zuk ni erruki ez nauzu.
amaren seme bakotxa naiz ta,
arren, ondo ar naroizu;
ama enea seme бага
zuk ifiniko al dozu?
Ama eneaen seme bageaz,
oi, zuk zer probetxu dozu?
Lau urtebete euren gabakin
zeure onetan naukazu;
ene laztana, ene lindea,
nai dozuna egizu.
Ene laztana, ni ilagaz
zuk probetxurik badozu,
ori gerriko dageau eta
biozeraño indazu.

Ene laztana eriozea
sentizen ez dot bapere,
asegin eta deskansu baxe
zu bazarade serbizen.
Bada bere nai ez neuke
mundu guztiagaitirren
zuregaz ene sekreto
deskubri lidin bapere.

Akabadurik bada Silberok bere musikeau, ainbat asegin artu eben jardinean eozenak eze ez ostean geiago, espezialmente Silbiak, zeñak utra on eretxan Silberori, zegati ezautu eben Silberoren kantaetea.

Akabadurik leen esan dogun kantaeteau, Silbero eta bere lagunak joan zitezen ziudadera, nun Silberok emun eusten ain kolazio andia beregaz eroan zituan musikoai eze ezin kontadu al leidi, gizonak gurearren bere.

Eta kolazioa akabadurik, despediku zituan musikoak eta, ai itxita, joan zidin bere esera, nun asi zan bere erropaak kontuz maleta baten sarzaen, zegaiti esan eusan ugazabak eze biaramuncan joango zireala euren biagera, zeña zan Italiako ziudade batera, zeñari ereizan Arzileo.

Arzileoko ziudadean
Silbero el zidinean
biziko zala uste ez eben,
oi, inor ordu batean.

Ainbat zan bada Silberoren
amore mina andia,
eze ez inor ekusterren
isaiten eben begiak.

Remediorik ezin lebel,
utra gaxorik ebilen,
fortunearen esai zala
ia asi zan sentizen.

Silbia dama galantori
pena andiaz bizi zan
Silberori on deretxana
akordazen da askotan.

Doristeo, zaldun gazte bat,
ebilen penaz beterik,
zegaiti utra on eretxan
Silbia donzelleari.

Sirena bere ainbeste dabil
besteok lege zaldurik,
Doristeori on deretxala
Silbero anzi jakinik.

Kupido, nola dozu orrean gaxki
zeure matraz doraduok gobernaetan?
Zegaiti lauoi bardin on eretxi
ez deraustezu euren amoreetan?

Dago Sirenagaiti Silbero ilik;
Sirenak Doristeori on eretxan;
Doristeok Silbiagati asko dauko minik;
Silbiak Silberori eusan erreguetan.

Silberok, bada, ekusirik
bere desdita andia,
negar egiten prometidutau
bizi dan arte guztian.

Esperanza galdutau jakinik,
bizi zan asegin bage;
joan gura dau lekureanik
kanpu[r]a bizi izaaten.

Leen esan dogun konkistan lau amadoreok egonik, zan lastima andia nork bere biozean eukan tristezeak ekusten, espezialmente Silberok, zeñak ekusirik Sirenak besteri on eretxala akordatu eben joaten arza baten figuran erriaetarik, ez ain bizi lazeradua iragaitarren.

Eta ala, egun baten bere ugazabari lizenzia eskatu jakan bere errira joateko, zeñak utra damu andia artu eben Silberoen joateaz. Silberok, bada, bere ugazabari lizenzia eskatu egionean, joan zidin Silberagana, zeñari, negarrez egoala, despedidutau egion. Eta ia joateko egoan puntuan atera eben rabel bat bere maukarean, zena jaiten ebela asi zan negar egiten onela:

Ordu onean gera zatez
donzella linda erana,

noxbait noxbait akorda zatez
zurea nola naxana.

Esaitasun parebagea
nigaz zegaiti daukazu?
Muger arrizko bioza bano
gogorragoa zuk dozu.

Ni onerean joateko
kausea, oita, zara zu;
Jaun zerukoak, ene lastana,
oi, degizula parkatu!

Arren, Sirena, ene bioza,
suplikaetan natxazu,
nik merezidu ez badot bere,
ez nagizula anzitu.

Zeruko jaunaz, oita Sirena,
geratu bada zatez zu;
ni onerean banoa bere,
ene bioza zuk dozu.

Neure begiok giaduko dot
tristezeak dan errira
aseginik sar ez dakidan
oi biozeti barrura

Despedidurik, bada, Silbero bere Sirenaganik, artu eben arzaian jazteko bazu eta asi zan bere biajea arzaian poniente aldetara. Eta bere bidea ekarrela, el zidin ribera utra kaudaloso baten, zenari eretxa Duero, Gaztelako probinzian, nun zirean utra arza aberasak. Ekusirik, bada, Silberok egoala utra urrun bere errirean, akordatu eben arza aberaspatekin jarten arzaizat. Eta ala egin eben, zegaiti biaramunean Askanio eretxan gizon aberaspategaz jarri zan, nun bere ganadua goardetan eben.

Silberoren partierea,
oi, aditurik Silbiak
damu andia, oi, eben artu
bioz berean menetan.

Silbero бага бизи izaate,
oi, ezin eben sufridu;
aren azean joateko
da lizenzia eskatu.

Silbiak bere ugazabari
onela esan deuso:
—«Romeria bat egiteko,
jauna, daukat nik gogo.

Onegati serbizen bada,
arren, bear deust parkatu,
zegaiti biur nadinean
serbiduko zaut, jauna, zu».

Silbia despedidurik bere ugazabaganik, inork ezautu ez legianzat kendu eben bere jaztekoak eta artu eben arzai baten jaztekoak eta asi zan bere biajea arzaen Silbero joeala ekian lekuetati.

Egun baten, bada, bere bideti joeala, topadu zan arzai bigaz, zeñai Silbiak itaundu eusten nora lloazen, zenak eranzun eusten manera onetan:

—Arzai polita, ik jakingo dok eze guek goazela Dueroko riberara, zegaiti enzun dogu eze Silbero deretxan arzai batek dabela lutxa andiak armatu komarkaetako arzai guztiakin eta dagoala denporea asignadur egun seigarren eguneko, eta ala, ene lagunau eta ni goaz ara Silberoren jentilezak ekusterren, zegaiti utra manera andian dazauen guztiok alabadu deuskue.

Silbiak Silberoren izena enzun egian orduan asi zan negar egiten ain sentimentu andiaz, eze an eozen arzaia kgati izan ez baliz, ez zatean asko an ila. Ekusirik, bada, Silbiagaz eozen arzaia kg egoala negarrez, zitezen espantadu eta ezin pensadu eben zer al zaatean kausea, areanda itaundu eioen artean, zenak manera onetan eranzun eusten:

—Zuek jakingo dozu, eze Silbero, zuek esan dozun arzaio-

rregaz egon nax ni denpora andian eta ain da nik deusadan amorioa andia, eze neure erriari itxirik nator aen eske. Eta ainbat asegin artu dot nun dagoan ikasiaz eze, munduan direan rikeza guztiak emun baleustae bere, ezin geiago artu neisus.

—Bada —esan eben arzai bata— orrela dan azkero, goazen guztiok batera, eze guek al daigun lagundasunik onaena egingo deusugu. Bada bere, erregutan gagozu esan deiguzula zure izena, zegaiti obato alkar aditu daigun.

Onetan eranzun eben Silbiak:

—Zuek jakingo dozu, arzai nobleak, eze ni nazala Marsellako naturale eta ene izena da Klarian.

—Orrela dan azkero —esan eben arzai bata—[...]

*(Faksimilean goiko zenbakitzeko zaharra
ez dago behar bezala jaso,
baina dirudienaren arabera, biru orrialde falta dira
eskuizkribuan, 1148tik 1150era hain zuzen).*

[...]ren konpanian dagoan donzella batek, zenari deretxan Silbia, deretxula utra on eta ainbat graduau, ze zu ona etorri zareala ikasita etorri gura dau zure eske, zenari zuk gura badeusazu on eretxi eta anzitu Sirena on ez deretxun azkero, nik prometietan deusut eze laster osatu zatezkeala daukazun gaxaesun orretarik.

Silberok leen esan dogun berbaok enzun egianean, zidin andiro enojadu eta egoan lekurean jagirik joan zidin floresta bateti aurrera Klariani bakarrik itxita, zeñak bakarrik geratu zala ekusen orduan asi zan, negarez beterik bere begia zeukala, berbaoek esaten:

Klarian

Zorigatxean, oi, neuretako
amorea dot ezautu,
bardin gura nabon azkero
onein kureldo tratadu.

Oi, amorezko errege jauna,
suplikaetan natxazu
degiozula, oi, Silberori
on derextala agindu.

Doristeok, bada, ekusirik bakarrik geratu zala bere Silbia baga, akordadu eben aen eske joaten, zeñak partietako egoan egunean Sirenari berbaoek egin eusan:

—Ondo uste dot, Sirena, daukazula aditurik Silbiak bere joategaz niri bakarrik itxirik emun deustan pena, zeña dan ain andia eze uste dot iraungo baleu denpora askotan lizateala parte niri eriozea laster emaiteko. Eta kausaoek guztiok nik ekusirik, dot akordadu aen eske joaten, zeina deustae esan dagoala Silbero dagoan lekuan. Onegati zuk ezer gura badozu erriaetaruz esan egidazu, zegati utra borondate onez egin daidit.

Si[rena]:

—Ziertu bazeeki esan dozun berbaokaz egin deustazun ase-kabea, sinsketa dot ez zebela esango, bada bere, zeure borondate ori bestegan daukazuna legez, ezta mirakuru nigaz konturik euki eza. Bada bere, nik zuri deusudan amorioa ain firmea dan azkero, bazoaz mun-duen kabura bere, ezin itxi neidizu.

Do[risteo]:

—Eztozu zeren berbaoriek esan, Sirena, zegati dabe utra probetxu gitxi egiten ala zuretake nola enetako, zegati nigaz ezin inor lloake.

Si[rena]:

—Jaikoari nai ez dakiola zu joan da ni eben gera nadila! Orregati, Doristeo, zoaz nora ta nundi gura dozun, eze nik itxiko ezteuzut.

Doristeok ekusirik zala imposible Sirena bereganik apartaetea, asi zan bere bidea arzaite, zeinak bere begiak negaretan eukala asi zan berbaoek esaten:

Doristeo

Oi, Sirena, zegaiti zatoz,
oi eta, ene azean,
imposible, oi, dan azkero
nik zuri on erextea?

Sirena

Doristeo, zegaiti zoaz
zeurori bada galdurik,
Silbiak, oita, dakusun gero
on deretxana besteri?

Onela, bada, Doristeok eta Sirenak egin eben euren biajea, areanda Silbero egoan lekuan el zitezkeano, nun nor bere ugazaba banakin.

Egun baten, bada, Silbero eta Silbia, Doristeo ta Sirena, lauok batera nor bere ardiakin joazela, topadu zirean iturri fresko baten aldean, nun guztiak alkar ezauturik berba egin eusaen, espezialmente Silberok Sirena ekusen orduan esan eben:

—Oi, jaun zerukoa, ni nun ete nago? Lo ete naz ala irazarri-rik nago? Ezin sinisti dut neure Sirenaen aldean nagoala.

Berbaoek esanda joan zidin Sirenaren aurrera, nun belauriko jarri zan negarrez egoala berbaoek egite lebela:

—Oi, Sirena, zenaen begiok direan nortegaz konparaduak, natxazu suplikaetan nai dakizula ene peneau onein andia dan azkero remedioa emun jagite.

Sirenak Silbero bere aurrean ekusen orduan utra enojadurik esan eusan:

—Ken zatez ene begietarik, zegaiti nik ezteretxut on zuri bapere bano geiago, zegaiti ene bioza Doridogan dago.

Silberok au enzun egian orduan bere buruari itxi eusan lurre-ra jausten, zeñagana Silbia joan zidin lasterka, esaten eusala:

—Jagi zatez, Silbero, orrean eta itxi egiozu orrean kureldo tra-taetan zabenorri eta zatoz nigana.

Silberok eranzun eusan:

—Silbia, ken akit orrean, zegaiti nik ezin anzitu neidi anibat denpora on deretxadan gauzea.

Silbiak au enzun egianean desmaiadurik erori zan, zenagana joan zidin laster Dorido eta esan eusan:

—Ai, Silbia, ene laztana, akorda zatez zein on deretxudan eta bai nola zabilzen enganadurik igui zabenaren azean: ene amorioau anzitu jakinik suplikaetan natxazu degidazula remedioa emun, medezi-nea zu zarean gero.

Silbiak Doridoren berbaok aditurik esa eusan:

—Esan ze egidazu berba oriek, zegaiti gurago dot Silberori on deretxadala il, eze ez a anzituta bizi izan.

Doridok eukan esporzu guztia galdurik, ezin zan lurrera utra negar asko bere begietati ezarten ebela. Sirenak, bada, Dori[d]jo lurrean negarrez ekusi egian orduan, joan zidin agana konfiadurik respuesta ohea idoroko ebela agan ark Silberori emun eusan bano, eta esaten asi

jakan:

—Egun askotan, Dorido, esan deusut zegaiti zabilzen on ez deretxunorren azean galdurik eta ez dozu sinistu izan nai, areanda zeure begiak ekusi dozun artean. Bada, onela dan azkero zeure buruori, desenganadurik nago zu mesede eske onerean aurrera on eretxi degidazula.

Doridok utra enojadurik eranzun eusan:

—O, falsa traidorea, ken akit neure begietarik ene desdixeo-nen kausea i axan azkero, zegai ik Silberori on eretxi baeuso, Silbiak bere niri ezin ukatu eidan neure remedioa. Bada, oneinbat gatz ire kausaz etorri dan azkero, zegaiti ezton losarik berbaoriek esaten gure aurrean?

Enojuzko berbaiek Silbiak bere Doridoren aorean enzunik, zidin desmaiadurik lurera jausi.

Onela lauak eozela desmaiadurik, Silberok esan eben:

—Nagin Sirena remediadu!

Sil[rena]:

—Ni Doridogaiti gaxo nax!

Dorido:

—Silbiak katigaturik nauko!

Silbia:

—Oita Silberok ni il nau!

Platikaetan lauok eozela, aditu eben os andi bat kanputi etorrena, ain andia eze utra espantadurik eozen zer al zatean ezin pensadurik, areanda Doridok burua goratu ta ekusi eiano salbaje terrible bien figurea, zeinzuk zirudien sua aotati ezarten ebela eta euren eskuetan ezarten arko bana fletxa zorrozakaz armaturik. Eta Doridok ekusi egian orduan, esan eusan Silberori:

—Jagi zatez orrean laster, Silbero, zegaiti eben datoz salbaje andi bi ondo armaturik guri biziok edetera.

Silberok enzun egian orduan Doridoren berbaek, utra espantadurik jagi zidin eta artu eben nork bere armak. Bada bere aek ondo begiratu orduko salbaje biak arrebatadu zituen Sirena ta Silbia, zeinzuk utra laster ta erroitu andiaz eroan zituen florestati beera Silberok eta Doridok remediorik emun al baga, zeinzuk geratu zitezen espantu eta tristeza andiaz nork bere eben oneretxia galduagaiti eta ezin pensadu eben nuen agintez edo nora salbajeak eroan al eukeen. Eta prometi-du eben biak ez alkarri itxi jagiteko, areanda Sirena ta Silbia idoro artean.

Onetan egun bat eta gau bat irago eben solamente negar baje beste gauzarik egite ez ebela, zeinzuk bigarren egunean, zerbait janda, loak artu zituan arbole fresko bazuen azpian, nun lorik gozoenagaz eozen orduan aditu eben kantaetaz etorrela odeietati figura eder bat, zeña ekusiak emun eusten bildur andi bat eta uste eben ze Sirena eta Silbia eroan ebenak letozela aek bere eroatera.

Bada bere, odeietati etorrenak berba egin eusten manera onetan:

—Ez bildurrik zeuren biozetan artu, arzai amoraduak, zegaiti ni ez nator zuei gatzik egiten, daukazun gatzorrendako remedio emaiten baxe, eta ala atenzio andiagaz aditu egidazu esan gura deusudan berbaok. Zuek jakingo dozu eze araneagun ekusi zebe salbajeak direala Narbaez enkantadorearen mutilak, zenak bere enkantamentu andiaz ikasi eben nola eben eozen zuen kausaz eta, zegaiti zuek eta aek aseginik artu ez zegian, eroan dau konfusioko esera, nun utra katea andiakaz daukan eta onerean irugarren egunean aterako ditu buruak edetera zuek sokorridu ez badagizu nik esango deusudan manera onetan. Zuek jakingo dozu eze ni bidaldu nabela batalla eta gerratako jaiakoak, zeñari deretxan Marte, eta area emun deust ezpataok zuendako espilu onegaz batetan eta dio joan zatezela konfusioko esera eta an el zatezenean, zeuren ezpataok eskuetan artuta, belauriko jarrik espiluonetara begira zaozela. Eta dakuskezun gauzagaiti ez begiok espilurean kendu, zegaiti bertati galduko zara; eta, barriz, kendu ez badagizu ni joango nax bear dozun orduan lagunketara.

Silberok eta Doridok leengo berbaek enzun egian orduan utra asegin andia artu eben euren biozetan, zeinzuk bertati nork bere espiluak eta ezpatak arturik joan zirean konfusioko esera, nun eldu zirean irugarren egunean, nox Sirenak eta Silbiak il bear eben. Eta an eldurik, jarri zitezen begira kanpuruz nun ekusi eben egoala konfusioko esea ai fuerte eta galanto labradurik nola ezin ainbeste munduan al zatean.

Onetan eozela, aditu eben etozela jente asko deadarrez, zein-zuen erditan etozen Sirena ta Silbia soka bategaz esku delikaduak loturik lepora, euren guardazat sei salbaje aldeetati ekartela, zenak prego-naetan eben Narbaezek aen kontra emun eben sentenzia maniera onetan:

Narbaez gizon sabioak,
oita, egun dau agindu
eriozeaz donzellaok,
oi, dagiela pagatu.

Onezkero ez ditezen
amoreagaz burladu;
oenzat kastigua dan eta
besteoenzat exenplu.

Bioen kontra probanzea
klarua dago ziurtu,
Doridogaz Silberoren berbak
zerren ez eben sinistu.

Alaze, bada, zuek batera
guztiok esan egizu:
«amorekin kruel danak
onela begi pagatu».

Enzun dozun pregoeau
egienean aditu
Doridok eta Silberok bere,
oi, ezin eben zufridu.

Belariko jarri zirean,
laster zitezen armatu;
espiluak arzaiteako,
oi, dira determinadu.

Zeruetako erregeari,
oi, dira enkomendadu,
suplikaetan lizatela
nai lekiela lagundu.

Silbero ta Dorido onela eozela, baetozen Narbaezen jentea euren pregoea deklaratan ebela. Donzella desdixaduak euren amoreak an ekuslen orduan, ezin zufridu eben negar egin бага egoten, zenak berba amorosoakaz esan eben berbaoek:

—A, gizon doloraduak eta kruelak zeuen bizioendako, nola azartu zara zaozen lekura etorten, klaru dakusun azkero biziokaz bano gutxiagogaz pagatuko ez dozuna eta asi que asi ilgo zaituen azkero? Inolako manieraz defendidu al bagagizu emun gura deuskuen tormentu onetarik, zuen kausaz arzaite dogun azkero, zuek bere libertaduko zara edo bestela guek eta zuek bearko dogu jente krueloen eskuetati eriozea gustadu.

Berbaoek arzai biak enzun egienean, Jaikoak daki ze asegin gutxi euren biozetan artu eben, bada bere, Marteren mandatariak agindu eustena ez ausaiteren, ezin ezer egin eben. Eta donzellak ekustenean eueren on eretxiak remediorik emaite ez eustela, ia eozen eueren esperanzea galdurik, bada bere dios Marteren mandataria ezpata bategaz salbajeaen arteti sartu zan utra agiz emuten leustela bere ezpata zorrozagaz, zeinzuk ies egin eben Sirenari eta Silbiari itxirik, zenai eskuak askaetan egotela Silbero eta Dorido, enzun eben aen alderuz kantaetaz etozela gizon bazu, zenak ekarten mutiltxo bat silla baten jarririk utra ponpa andiaz, zeñak eukan tafetaezko benda bategaz begiak isirik eta eskuetan arko bat saeta zorroz bategaz armaturik, zeinzuk esaten eben utra konzer-[...]

(Zenbakitzę zaharraren arabera, lan orrialde falta dira eskuizkribuan, 1155tik 1158ra bain zuzen).

2.— GUGAZ ETORRI NAI BADOZU

Gugaz etorri nai badozu
 erraz daizu ekusi
 donzella linda damarik asko
 munduan parebagarik
 joan ninzan da ekusi neben
 asko donzella galantik
 konziertu konzertaduaz
 oita guztiak jarririk
 retulo bat ekusi neben
 kanpuaen alde bateti
 urregorritzko letra bazugaz
 egoan eskrebidurik
 eozen begi ederrik asko
 aren aldean jarririk
 nungo direan esaten dabe
 alkarri begiraturik
 Ozaetako bandereagaz
 oita gu gara etorri
 iguzkiaren aldean dago
 gure onrea jarririk
 geure azean guk darabilgu
 mundua katigaturik
 goitixeago ekusi neben
 beste alderuz eginik
 donzella flordelisarik asko
 guztiak gorritz janzirik
 gaztelu Gebarakoan gara
 gu bizi defendidurik
 gure jazteko gorriok dira
 kontentuagaz josirik
 justarik asko zaldun guztiok
 egiten dabe gugaiti
 amoriozko errege jauna
 ekusi neben bertati
 dama bazuen oñetara

oi belauriko ezinik
 zeinzun ekarten debiseagaz
 ezautu ditut badanik
 D'Erediako galea dator
 ponpa andiaz beterik
 oi ainbait dira ederrak eze
 ni nago admiradurik
 zaldunik asko ekusi neben
 guztiak oriz janzirik
 zeña dan utra librea gatxa
 desesperanzas beterik
 Ezkerekotxan oi darabilte
 pensamentuak galdurik
 zegaiti ango larrosatxoak
 eztau piedaderik
 librerik eta ardura бага
 oita dirade ebili
 zegaiti ez dau amorioak
 bere fletxeaz iregi
 aen bioz utra gogorrak
 bularrak erdiraturik

3.— ARK ILTE NABEN GERO NI

Zu ekusita beste gauzarik
oi ezta zerren ekusi
zegaiti alegriarik ez da
munduan zure parerik

Ain kontenturik nago ni zugaz
nola zu nigaz gaxtoto
zegaiti jaunak egin ez naben
zure kontentamentuko

Zure begiok nekusenean
bertati neben ezautu
oieta ezin ze indidala
neure bizian gozadu

Ene laztana ze daidizu
zeure gogoan pensadu
zuk ni gaxki tratadu arren
oi ni naxala azpertu

Zegaiti emaiten deustazu
zuk onelako bizia
bizi naxala iragaiten dot
munduko pena guztiak

Penado de tanta pena
nago zu ekusizkero
y ninguna cosa buena
oi enetako ez dago

Joan gura dot ekustera
nik on deretxadanari
joan gura dot ekustera
ark ilte naben gero ni

Lastimadurik joango nax
amoreaz da fedear
beti bere erruki naben
munduak eta jenteak

Ezzin faltarik neidio
nik on deretxadanari
joan gura dot ekustera
ark ilte naben gero ni

Zu ekustera etortearen
ene lindatxo maitea
penarik asko iragaro dot
egunean da gabea

Ona etorri naxan azkero
eskerrik asko jaunari
joan gura dot ekustera
ark ilte naben gero ni

Ene fedeau andia da ta
ondo tratadu nagizu
oneinbat bider eriozea
zerren emaiten didazu

Ene lindea serbizen bada
kolpe batean il nagi
joan gura dot ekustera
ark ilte naben gero ni

Otras

Aren egia bat zarezt
on dereiztazuin ala ez
aoan laztan zaitudaz bana
gogoan batez ere ez

Donzellatxo atrebidea
ez zabilz ene gogoan ez
bestela ondo deizut baña
ezkondu baxin batean ez

Gure ortuan madari
gura zaurik amabi
beste amore bilatuko nax
amore bear banadi

Ene laztantxo linda damea
esporzu artu egizu
uste gutxien dozun orduan
enegaz bearko dozu

Urtan eder arria
aen gañean txoria
amorantian lekidanari
atera neio begiak

4.— BETI PENSAMENTUAN GALZAEN ZAITUE

Linda damatxoa
nola zanode
beti pensamentuan
galzaen zaitue

Ezer trabajurik
oita badozu
ene laztantxoa
arren esazu
guztiau zurea nax ta
erraz dakiket
beti pensamentuan
galzaen zaitue

Ene laztanorrek
arren esazu
laztan nindukezun
on baneretsu
zure mutil ninzan
gura zendukez
beti pensamentuan
galzaen zaitue

Inoen bildur бага
arren esazu
zeure pensamentuan
zer dadukazun
zurekin ene faltaok
estaliko det
beti pensamentuan
galzaen zaitue

5.— BETI PENSAMENTUAN GALZAEN ZAITUEZ - 2

Linda damatxoa
nola zanode
beti pensamentuan
galzaen zaituez

Ezin trabaxa
ibar ibar
lelo (*Irakurtezina*)alelo
ibar ibar lelo
xea suturadok
egi dabe zeze
adar bagea
audikarok naun
deusai golpea
ilgo bere ba(i)ten
uai ai egiten
aren burlea

6.— FAMA ANDIA ZATOTZ NIGANA

Loa de las damas y galanes vascongados

Fama andia zatotz nigana
arren zaakit lagundu
mundu guztiko erreñuetan
laster egizu famadu
txoriak eta tortolatxoak
gura deusut agindu
gure erriko abantajaok
daikezula kantadu
oi onezkero goxozetan da
kantu dulceaz loadu
jaun zerukoa nik errazoaz
beti zaidaz loadu
zerua eta izarrak bere
oita ze bitez ixildu
isasoorrek horbe guztiaz
beti zagie laudatu
zegaiti dozun Euskel Erria
ainbat bentajaz dotadu
isasoori tinta balidi
zeru zabala liburu
oi Arabako abantajaok
ezin litezke kontadu
jente noblea ezin nesake
bear deustazu parkatu
flakezeonen bildur nax baia
oita gura dot azartu
Barrundiako dama galantak
esaten irakastazu
Axparreneko larrosatxoak
geraziea indazu
morroe galant estiraduak
oi defendidu nagizu
oi Gaztelako errege jauna

erregiagaz ikasu
 zeure kortean dama ederrik
 nola bapere ez dozun
 zegaiti Euskel Errian dira
 eder guztiok dotadu
 ene berbaok jente noblea
 ze daidizu pensadu
 neure erria alabazerren
 nik ditudala finjidu
 badanik bere jakin egizu
 oita naxala fundadu
 oi antxinako liburuetan
 zeñetan ditut ezautu
 Euskel Erriau oi nola eben
 errege batek pobladu
 jente noblez da lengua jeaz
 zenak eusten agindu
 zeruko jaunaren fede santua
 oi legiela kunplidu
 oi Salamonek eskribizen dau
 jente noblea jakizu
 bere bizian oi ez ebela
 jente obarik topadu

8.— JAN DONEANEZ BEZPERA BATEN

*Un caso que acaesció al autor
 en un camino con una dama*

Jan Doneanez bezpera baten
 igaro nintzan basoti
 Iruraizko hermandadean
 leku on baten aldeti
 dama bategaz topadu nintzan
 lindea parebagarik
 berba egiten asi nintzazan
 jarri ginean geldirik
 neure bizian ekusi ez dot
 ain gauza abisadurik
 forma onetan berba negion
 ez jat anzitu barbarik
 alabazen dot zeruan jauna
 bide dodana eginik
 zegaiti naben zuregaz batu
 lindea eben bakarrik
 edolabere joan bano leen
 oi bear dozu ikasi
 zure amorez ene laztana
 nola nagoan galdirik
 eranzun zidan utra kortesdo
 begiak abajadurik
 neure buruau erraz daidit
 nik ditzosazat edugi
 jentil honbrea zegaiti naxan
 egin ni zugaz topadiz
 oi eta barriz osteangoan
 arren ze begit burlarik
 ene laztana ene fedea
 ez dot egiten burlarik
 egun askotan ni ebili naiz
 ez dot edugi ditzarik

ene lindea zu ekusteko
 banago sepultadurik
 oi arren jauna ixilik bego
 ze besat orrelakorik
 oita zegaiti zu eraiteko
 ni eztot poderiorik
 poderioa andia dozu
 zeruko jaunak emunik
 zure begiok ekusizkero
 banago katigaturik
 pensamentuok altuan ditut
 zuk ala mereszidurik
 oi eta ez dot abajaduko
 neure bizian punturik
 zure berbaok adietako
 ez dot entendimenturik
 klaruxeago berba egizu
 edo zaoza ixilik
 ene laztana zure bildur nax
 ezin egin dot barbarik
 nik klaruago banesakezu
 oi baneu lizenziarik
 ene laztana enzun nagizu
 arren ez artu penarik
 neure peneau esan bear dot
 ezin neonke ixilik
 donzellatxo a egun batean
 oi eta ninzan etorri
 zure lekura flordelisea
 oi inor бага bakarrik
 zeure eseko portaleetan
 oita zeonzen jarririk
 neure begiok goratu neben
 ez neben pensamenturik
 dama galanta an zeonzela
 oita zeurori bakarrik
 atrebimentuz usadu neben
 banago gaztigaturik
 itaundu nagon poridadean

beste donzella bateri
 nola ereizun zeure izenaz
 eranzun zidan Katalin
 oi arrezkero jaun zerukoak
 bertxeak daki bakarrik
 Katelinatxo nola nagoan
 amore minez gaxorik
 zuk baxe inork ezin liket
 munduan remediorik
 ene laztana osa nazazu
 ez egin beste gauzarik
 leku onean topadu gara
 jaun zerukoak gurarik
 oi apeadu bear neuke
 badozu borondaterik
 ene laztana solas daigun
 geurtxeok biok bakarrik
 jaun zerukoan amorearren
 jauna zaoza geldirik
 basoan neurau bakarrik nago
 ze begit agrabiorik
 ene laztana ezin neike
 nik orrelako gauzarik
 kulpa andia ezarri leida
 eiza galdu banegi
 jentil onbrea ez neikezu
 neure bizian barbarik
 oi eta bardin ezpa ze egit
 oi orain itxi librerik
 biarreziake urrean datoz
 arren betorke ebeti
 al dagidana nik egingo dot
 ez artu asekararik
 orrela gura dozun azkero
 ezin neike besterik
 domekaan etorriko naiz
 eztot egingo faltarik
 askotan ondo geratu zatez
 ene lindea bakarrik

oi esegino lagun deizut
 badozu borondaterik
 eskerrik asko jentil honbrea
 ez dot ardura lagunik
 gaazustenak oi ez dagien
 pensadu beste gauzarik
 itxi neusan berbaxkoek
 neure laztanaz eginik
 berori defendidu jat eta
 ni geratu nax galdurik

9.— EZKON BAZATEZ EONGO ZARA

Donzellatxo orain zaoz
 soberbiagaz beterik
 ezkon bazatez eongo zara
 ardia legez masarik

Egun bazaoz libertadeaz
 oi noxbait galduko dozu
 fortunea kurela dana
 aldi bat pensa ezazu
 onezkero fiazte zatez
 ez artu fantasiarik
 ezkon bazatez eongo zara
 ardia legez mansorik

Beste bategaz ezkondu arren
 uste badozu oba dala
 errazoaz desakezue
 la bella mal maridada
 orduan akordaduko zara
 oi nola esan nizun nik
 ezkon bazatez eongo zara
 ardia legez mansorik

Ala zara mudaduko ze
 ez zau inork ezautuko
 bizi beste bat artuko dozu
 kondizioak ken zaiteko

10.— SAN DONATO JAUNA

San Donato jauna
 doneatxia
 erakustak neure
 oneretxia
 arren agir zatez
 izar zuria
 bein Hernandez da
 gero Maria
 akabadu eztididin
 ene bizia
 ez nigana iramo
 zeure gezia
 sinis ezakezu
 ene egia
 noxpait irekazu
 zeure begia
 zuretake nik daukadan
 guztia
 ezta minzor salbo
 ezti eztia
 zugar ereingo dan
 ene azia
 ez bildurtu eze
 ezta gazia

12.— NESKEA BILDURAGO NAX

Iragarri oi ez nagizun
 jentil honbrea bildur nax
 neurk ekusirik nola zarean
 neskea bildurago nax

Nola andraen bildur zara
 aek бага onik ez badozu
 aen obraen oita bildur nax
 zure bere bai badagizu
 ez dot egingo gauza gaxtorik
 oi ez dasazun bildur nax
 neurk ekusirik nola zarean
 neskea bildurago nax

Zerren diozu sekretorik
 oi andraetan ez dala
 zerren kausea begirazaka
 ifinten dabe obratan
 faltaduko jazulako
 zenzuna gogan bear nax
 neur ekusirik nola zarean
 neskea bildurago nax

Andraetan diskreziorik
 ez dala uste al dozu
 bai baia daben zenzutxoori
 gaxki daroae giadu
 oita bildurak ikara nabil
 ez dakit neurau nor naxan
 neurk ikusirik nola zarean
 neskea bildurago nax

13.— ARREN TXORIAK EXILIK ZAOZ

Arren txoriak exilik zaoz
 badozu miramenturik
 mundu guztia isasoagaz
 nanzuzu zaoz geldirik
 dama galantak ni ez nax digno
 ez dot mereszimenturik
 zuetan miiu ifinterako
 banago losaz beterik
 oi bada bere borondateau
 dadukat utra osorik
 zeñak ixilik egoterako
 ez dit emaiten lekurik
 obligazioz bete ninduzun
 guztiok ala gurarik
 pagaetako ezin neike
 bapere serbiziorik
 oi bada bere presentetxoau
 artu egizu niganik
 lizenziea arren indazu
 badozu borondaterik
 dakidantxeau esaterako
 ez egin beste gauzarik
 gauzaxe batek oita nauko
 andiro enojadurik
 donzellatxoak esan bear dot
 ezin neonke exilik
 zuegaz barriz ez eukaen
 oita bapere konturik
 ene bizia geratu ninzan
 andiro afrontadurik
 zeruko jaunak oi ekiela
 amoreokin ditzarik
 zerren da zeurok serbietako
 ez daben konstanziarik
 dama galantak sinis nazazu
 oi ze ukazu dudarik
 lekuonetan biziko baninz
 ez neiala besterik
 gabaz egunaz serbidu baxe

sekula asperzakarik
 au zuegaiti egiterako
 asko da errazoarik
 oi bada bere bizioi nax
 jaun zerukoak gurarik
 (z)iudadetxo txikir batean
 (n)eurtxeau bakar bakarrik
 ene izena letra onetan
 oi dago eskrebidurik
 oi onegaiti jentil onbreak
 ez egon enojadurik
 zegaiti zuek enojazeko
 ez dot nik borondaterik
 guzti guztiok serbizerako
 nago ni obligadurik
 oi bada bere ziertamente
 banago enojadurik
 zerren damaok serbietako
 ez dozun miramenturik
 geixego esango neben
 eugi baneu astirik
 badanik bere amoreonek
 ez dit emaiten lekurik
 on deretxunai on eretxazu
 ez artu soberbiarik
 zegaiti laster orrako gara
 oetan akabadurik
 amoreata biok gabilza
 ez dogu beste lagunik
 dama kurela ifinten dogu
 gaztigaduta mansarik
 abisaetan zaitudan gero
 ez egin beste gauzarik
 zuen arteko donzella batek
 nauko enterradurik
 aen izena letra onetan
 oi dago relatadurik
 pensamentuok altuan ditut
 ark ala mereszidurik

14.— JAI O ZITEZEN MAIAZ ILEAN

Jaio zitezen maiaz ilean
 amorioa oekin
 donzelleari Lora ereizan
 morrocorri don Martin
 egun batean jaio zitezen
 jaun zerukoak gurarik
 oen artean jasari zidin
 amore mina dulzerik
 mundua mundu formaduzkero
 oi ez da jaio semerik
 ene ostean nor izan dan
 au baño gizon firmerik
 ese banatan bizi zirean
 zeñak eusten alkarri
 eurak biak oi eabilzen
 bapere бага lagunik
 gazte zirean artean baña
 azkero beti loturik
 zerren guztiak egon joazen
 andiro admiradurik
 oi nola beti eabilte dira
 Martin da Flora bakarrik
 aita amaok efini dabe
 flora oi enzerradurik
 zerren bertati jarri zirean
 sospetxa gatxez beterik
 amoraduok ekustenean
 euren buruak loturik
 aen biozak nun bere baita
 egon joazen tristerik
 pensamentuak leukaela
 dolorez mantenidurik
 remedioa bila zitezen
 eurenzat gora kastarik
 bijeak alkar ekusterako
 olzori dabe iregi
 ifini dabe miraderoa
 bioendako zilegi

15.— TENPORA BATEN BANEROEAN

1
 Tenpora baten baneroean
 dama eder bat serbidu
 audenziarik ez emunaz
 oi ninduan penadu

2
 Gabaz egunaz oi nituan
 aren atea rondadu
 askotan sarri nik nerocan
 rekeridu ta segidu

3
 Aldi bat leku sekreto baten
 neuroni zidan agindu
 jentil onbrea ona zatozke
 gura banozu gozadu

4
 Aren aoti berbaoa
 negianean aditu
 reberenzia jagiteko
 belanok neben inkadu

5
 Krianza onez gura ekion
 ni arecan goratu
 esku zauden on baekidan
 neure besoti oratu

6
 Ark niri tira nik ari pulza
 ainbat negian aspertu
 supitamente baekion
 uzkar andi bat soltadu

7

Neska gaxoa ainbat zidin
 afrontaduta korridu
 begietati laster ekion
 itogintxo bi mobidu

8

Nik banegian aletinaz
 palagaduta exildu
 finjidu neben ez nebela
 nik alakorik aditu

9

Esan eustan ai ene jauna
 zuk egidazu parkatu
 sekula barriz ezin neinde
 zure aurrean agirtu

11

Zuk onenen kontra gura badozu
 rebelde izan jakizu
 ene parteti izango zara
 justiziara zitadu

12

Nik zu andiro laztan izana
 an izango da probadu
 zuk bere niri derextazula
 an eskatuko natxazu

13

Amoradua amorez ilten
 ezin leite sufridu
 edo berandu edo goxago
 zuk bear nauzu kuradu

14

Karro trunfala ene perlea
 nik bearko dot gozadu
 Mazias gloriosoa legez
 ezpanagie ebenada

16.— GAZTELATIKA JENTIL ONBRE BAT

Gaztelatika jentil onbre bat
 orain etorri ei jaku
 etorritzkeru donzella batek
 amorez ei dau benzidu

Donzelleorri on deretxo
 donzelleorrek ez ari
 au onela oi dan azkero
 eskerrik asko jaunari

Joan Lopez jauna Zuazuko
 ene esan bat egizu
 bardin on ez deretxun gero
 donzelleorri itxazu

Zure adiskidea nax ta
 geiago ez dot esango
 zegaiti baki dakusuncan
 nola zarean eongo

17.— KOPLARIK ONDO ORDENAETA

Koplarik ondo ordenaeta?
 abilidade badozu
 orain egin dan ortos andian
 metrifikadu egizu

Au esan eta baekidan
 ies eginda estaldu
 ilabetean ezin oi neben
 sekula barriz topadu

Egun batean leukala
 beste bazugaz kabildu
 aen artera izan ninzan
 exil exilik koladu

Aren aldean jarri ninzan
 zerren ez lidin uzatu
 badanik bere bertan eben
 zerbait lizana somadu

Izurrariau baekidan
 sentidu baga askatu
 guztizko uzkar terrible bat
 nik banegion pulkatu

Esesan negion ene laztana
 ez onegaiti penadu
 zegaiti orain zu ta ni gara
 biok igual geratu

18.— ORAIN JAIO DALA NUESTRA SALVACIÓN

Barri onak dakart
 Peritxo y Anton
 orain jaio dala
 nuestra salvación

Guztiok genbilzela
 en nuestro ganado
 oi etorri jaku
 un ángel volando
 esan deusku gero
 aquesta canción
 orain jaio dala
 nuestra salvación

Barria genzuanean
 el ato dejamos
 guztiok alkarregaz
 y a Belén llegamos
 ainbat gauza egoan
 de admiración
 jaio zan lekuan
 nuestra salvación

19.— MONESTERIO SANTU DEBOTOA

1

Monesterio santu debotoa
jaunaren graziaz eben jarria
ese prenzipala eta barria

2

Basoan zu zaoza fundadua
eta il zan arren fundadorea
bakus munduak zure balorea

3

Zegaiti zu zara dubdadu бага
korridu badidi ondo mundua
beste guztietan estimadua

4

Oñ esku zardenok apazen diot
illustre abbadesa notadea
zerren egin deustan mesedea

5

Ni kaso naxala baldin badator
euroen artera tentazioa
bertati eske nax parkazioa

5

Konbento guztia generalmente
saludazen dot nik agur eginda
belauriko barriz zu ene linda?

6

Abisada eder parebagea
eztakart gorgera eztaust gona
ekusi nagi ze ni ona ona

7

Monjea kausa dala kokotean
enamoraduak ze begi azik
zerren monje aenak eztau gazik

8

Ai ai ai ai ai ai ai ai ai ai
ai ai ai ai ai ai dardo zorroza
zein triste dagoan ene bioza

9

alegere dago isas aldean
uda ta negu beti naranjea
monesterioan tristea monjea

10

Esen badagie eztaozeela
alegere baxe sekula triste
nik diok egun dala aratixte

11

Zegaiti monjea inox eztago
baize au edo ori pensaetan
beti bere koitaen arilketan

12

Jaiorean nintzan desdixadea
zerren aita neben guztiz gogorra
senideak labur ama leorra

13

Ene senideak libre daoza
gozazen dabela libertadea
ni nago katigu subjetea

14

Zilegi dabela euren senarraz
iragaiten gustosoro bizia
nik ez bai esateko lizenzia

15

Adata zanean bere senarrak
bere beso laztanaz estaldurik
nik jagi bear oi dot ozak ilik

16

Gaztea sartu ninzan sentizaka
andi arzaite neben engañua
bizi nax bizi guztiz estrañua

17

Kontentu бага dakueta ditudala
neure urte dulceak kastaetan
loturik nagoala olzoetan

18

Isi jazun bada sekulareko
karzel gogor onetako ateak
ai ai ene narru zuri gazteak

19

Ama libreaganik jaio ninzan
ditxarik ez nebenau alabea
dirurren saldu ninzan esklabea

20

Neure aragiok dakustanean
zein zarden direan eskutxoetan
berti jasarte nax eresketan

21

Amore dulcearen ardurea
zeinbat dodan probadu gutxiago
ainbat irudizen jat dulceago

22

Kanpuan oba leuke atxur zala
izango baleu bere beti presa
mila monjaren baño abadesa

23

Kontentuago dagoalakoa
gaaten dabela basallorea
eperki janik baño priorea

24

Zerren beti bere da arinago
borondatez nekca egitea
baño bere posa asedetea

25

Orain dator fraile malmaz arro bat
atxakiz arturika bisitea
onagaz dakarrela agintea

26

Erabilten gaitu ilabeteen
bere tripearenzat errastruan
geur barriz tiri taio konbentuan

27

Arenzat eperra bardin al bada
ez gorri tantarik baize zuria
aumarik badogu ez azuria

28

Konbenturik konbentu dabilela
or ase eben bete bigardoa
mutil mando bota ta tabardoa

29

Niri barriz zerren negian berba
neure aide jabe prenzipal batez
deo graziaz zu azota zatez

30

Ipochrta vellaco riguroso
soberbio regalon y desonesto
jauna barka zakezt si peco en esto

20.— MUNDU GUZTIAN ORAIN EZ DAGO

Mundu guztian orain ez dago
gizon kontentuagorik
oita nola ni orain nagoan
zeruko jaunak gurarik
zazpigarren ilabetean
urteje onau sarturik
iru egun kunplidu baga
oi setienbrek emunik
zeña zan egun alegerea
ene laztanak gurarik
ene laztanak gurarik eta
neurk ala trabajadurik
amore poderoso jauna
asko deusut eskerrik
zu serbizeko ez jat faltako
sekula borondaterik
denpora baten lotu ninduzun
katea fortiz batekin
jaun zerukoa alabadu ze
orain banago librerik
donzellatxo bat ekusi neben
lindea parebagarik
oi neure bioz amorosoau
idogi zidan bertati
neuregaz neben libertadea
eroan zidan berekin
ni aren minez ilte ninzan da
a beti alegererik
nik aregaiti iragaro dot
munduan asko penarik
ark enegaiti oi oraingano
eztau edugi ansirik
oi orain barriz nik ifini dot
bera kateaz loturik

oi bada bere nik aregana
 asko dot borondaterik
 ez dakizunok jakin egizu
 ze kaoz enganadurik
 zerren dama bat serbietako
 asko bear da gauzarik
 amoraduak zer bear daben
 banago irakasirik
 oi enzuzu ta jakin dagizun
 badozu borondaterik
 zegaiti askok jakin ez arren
 egon oi da tristerik
 irakasterren ez nago eske
 bapere intereserik
 oi lenaengo abantajea
 dasadan zaoz exilik
 jentil honbre oita bear dau
 izango badau ditxarik
 utra galanto ebili bidi
 oi badau potestaderik
 bere aoa ifini begi
 palabra dulzez beterik
 bere laztanaz ze beuzaike
 sekula fantasiarik
 oi barriz kunpliduko ez badau
 ze begi alfer promesik
 krueldaderik baderakuso
 beoke beti tristerik
 dameak gaxki esanagaiti
 ez galdu esperanzarik
 iñor begira dagoanean
 ze beikeo berbarik
 utra dulzero esan begio
 bere penea exilik
 presentexeak emun begio
 gauza usaiz beterik
 oi partietan danean barriz
 zuzpirioxe garrazpi-
 koitarik esan oi badegio

ifini esporzadurik
 polsea barriz oi berabilke
 oi diruz adornadurik
 erreal ori kastaetarren
 ez azeratu pausorik
 bere laztana dakusenean
 ebeli utra graberik
 sekula barriz ze besakeo
 besteren abantjarik
 denporeorrek emun badagi
 ez egon tentazakarik
 zegaiti bera ezta ezingo
 oean zabal zabalik
 gabaz egunaz ze berakuske
 sekula kobardiarik
 laztanagana joango bada
 ze beroake lagunik
 bere begiak oi berabilke
 laztantxoagan josirik
 sekula gauza gutxiagaiti
 ze begi sentimenturik
 oi beazatu badagi bere
 ez erakusi bildurik
 oita irago ze bekikeo
 bisitazaka asterik
 zegaiti artu ez daikcan
 oi beste serbidorerik
 oi alkanzadu daikcano
 ez artu jagin zelorik
 gabaz egunaz serbidu begi
 sekula asperzakarik
 oi geiago gura badozu
 amoraduak ikasi
 estudiadu arren egizu
 laztanaen borondateti
 zerren bestela oita ez jazu
 probetxaduko gauzarik
 mundu guztian ni baño ezta
 oi amoradu firmerik

ene laztanak mereszidu dau
oi asko abantjarik
a serbizerren aspertu banax
banago deskansadurik
arta lastoa agin egizu
nik al dagidan gauzarik
eguztana ifini nauzu
obligazioz beterik

21.— EGUN BATEAN NENDORRELA

1

Egun batean nendorrela
bide estretxo batean
esku batean nekarrela
kalzaidu usez erro dela
zaldi on baten gañean

2

Banekarren esku bestean
listra onezko dardoa
adarga on bat arzoean
arnes fortiza gorpuzean
korazaakaz kaskoa

3

Konpaniazat tristurea
askotan legeztarturik
giazat barriz benturea
baneroean etxurea
txitez guztiau galdurik

4

Neroeala forma onetan
biozau guztiz tristea
nik ez nebela pensaetan
gero nekusen gauzaetan
erratu neben bidea

5

Ribera baten eldu ninzan
guztizko alegerea
neure buruau gora nezan
dama eder bat topa nezan
autoridadez betea

6

Neurau exilik nengoala
berak esadan berbea
ongi etorri zareala
errazoa da dasadala
gizon armatu gaztea

7

Nungo zarean esadazu
bada al didin gauzea
zeure begiok irekazu
deskubridurik afindazu
apelliduaz nonbrea

8

Ezeren losa bildur бага
esazu zeure benturea
zer gaxaesun kontxallaga
zeren dizudan bereala
kuraetako rezetea

9

Nik diosudan berbaetan
duda efinten badozu
ni ez banauzu sinisketan
bizi zarean egunetan
zuk beti damuko dozu

10

Ribera artan neskaoa
bakotxik nekusenean
razonamentu dulceoa
forma artan da alakoa
ain laster egidanean

11

Neure begiok banegian
aregan laster fixadu
nun eldu ninzan ez nekian
aren ederrak benengian
konsoladu ta turbadu

12

Terziopelo berdez egoan
gorpuz guztian janzirik
leona baten kostadoan
jarririk legez baegoan
kristalez koronadurik

13

Arpa eder bat esku bietan
figuraz eskulpidurik
urregorritzko tablaetan
biboratzko bat bularretan
kollare legez janzirik

14

Apea nindin zaldirean
gutxi bat apartadurik
berba negion lurrerean
neurau nengoan lekurean
reberenzia jakinik

15

Umilladurik egiten dot
errazoa dan gauzea
oñ eskuetan besazen dot
dakidan legez esaten dot
donzella koronadea

16

Obedeszidu dagidala
 nik zure mandamentua
 errazoa da naturala
 neure aoaz dasadala
 itaundu jatan kasua

17

Jagi zan bere sillarean
 nik au esanda bertati
 artu ninduan eskurean
 bagioanzen arearean
 floresta baten erditi

18

Jarri ginean berbaetan
 rosale baten parean
 asi ninzakan kontatetan
 nola ninduen penaetan
 gauza bik biozerean

23.— ENE LAZTANA ENE LINDEA

Ene laztana ene lindea
 banago beti gaxorik
 ene negarrau enzun egizu
 badozu borondaterik
 zeure bioza bera bekizu
 badozu piedaderik
 oi ni onela penaetan
 ez dozu errazoarik
 ni zugaz amoraduagaiti
 eztaukat nik bearrik
 zegaiti ene eskuan ez zan
 egiten beste gauzarik
 neure bioza or dauzazu
 ondo kateaz loturik
 libertadea aregaz dago
 ni barriz beti bakarrik
 pensamentuau daukadala
 zuregan enklabadurik
 neurgaz sekula egiten ez dot
 zuregaz baxe konturik
 zuk barriz nigaz ez daukazu
 bapere memoriarik
 sekula oita ez badeusut
 egiten serbiziorik
 kausaetan dau ez jakiteak
 zure gogoko barririk
 bestela bere nigan ez dago
 zurea ez dan gauzarik
 zure izenaz oita daukat
 guztiak senaladurik
 zugana deudan amorioak
 oi iñon ez dau kaburik
 oi zugar barriz piedadeak
 sekula komienzurik
 linda damea erruki nauka

ez dodan gero kulparik
 zu lakoagan ez leuke bear
 krueldadeak parterik
 amoreorrek egin ez oi dau
 kurelez konfradiarik
 oi zuk ni ondo trataetako
 asko da nigan kausarik
 amore poderoso jauna
 ni belauriko jarririk
 mesede baten eske nagozu
 ez bea jako berbarik
 damatxo baten amore minak
 narabil desterradurik
 ene biozau a serbizeko
 jarri zan obligadurik
 sekula ondo arzaiten eztau
 oi nik desodan gauzarik
 sekula goardaetan eztau
 oi zure mandamenduturik
 estimaetan ezertan eztau
 oi zure serbizaririk
 onetan zuri ekiten jazu
 oi asko agrabiorik
 dama kurelau arren efinzu
 oi ondo gaztigaturik
 sekula bestek oi eztagian
 artu atrebimenturik
 konjuro gogor pare бага bat
 daukat ordenadurik
 otorgaduko deustazula
 asko deut esperanzarik
 asi gura dot zuregan jauna
 oi baiez konfiadurik
 ene perlea enzun egizu
 badezu borondaterik
 zure entendimentua bego
 gutxitan irazarrik

Conjuro

Tortolatxoa ebiltan da
 bakotxik maiaz ilean
 bere laguna galdu jakinda
 tristerik soledadean
 konjuraetan oi eta zaitut
 kurela poridadean
 gabaz egunaz oi zabilzela
 negarrez ene azean
 unikornio animal fortiz
 animaloen artean
 naturalezaz umillazen da
 damarik dakusenean
 konjuraetan oi eta zaitut
 oean zauzidenean
 gogaberatu zakezkedala
 begioz nakusunean

Prosigue

Konjuraetan oita deuzut
 gorpuzeango aragiok
 nigana manso bakarkezula
 zeure begitxo linda biok

Prosigue

Pelikanoak amorioz
 umeak dagianean
 bere odolaz mantenizen dau
 guztiak azi artean
 konjuraetan zaitut laztan
 niga borz nabilean
 zeure bularrok jan dagizula
 zeurgana sartu artean

24.— ZEGAITI BEGIRATU GURA EZ DOZU

1

Zegaiti begiratu gura ez dozu
zugaiti nola nagoan kantaetaz
biozau jo deustazu anetx fletxaz
nigaz konturik egin nai ez dozu
begira egizu zer egiten dozun
nuen kontrata nola oita zabilzen
amoreak zer deusan zuri aginzen
belarriok irekazu eta danzuzun

2

Donzella guztioi deustet aginketan
dagiela amoraduok ondo artu
onegaz linda guztiok beukae kontu
zerren joango nax neurau eskaetan
kurela ifiniko dot estuetan
baldin da mandamentuau goarda ez badez
nik au erraz daiket neure partez
asi banadi amorez konbatietan

3

Amoreak enzun dozu ene laztana
oi bere mandamentuan zer dioan
apa bat baneidizu ao gozoan
bakusu ene fedea firmea dana
donzellea arren egizu ene esana
zegaiti zuk ez dozu ezer galduko
neure bizian ez zaut anzituko
zurezat izango da nik dodana

4

Zu zara eder guztioen kapitana
zeruko irargi zuria dirudizu
ene guztiau zeure egin egizu
inor baño ederrago zareana

libertadeau joan jatan zuregana
ni bizi izaatea zure eskuan dago
remedioaren esperanzas beti nago
zeña bakit larrosatxoa zukan dana

5

Espantadurik nago donzellea
bioz oi nola dozu orrein kurela
tratadu ze nagizu beti onela
enzuzu dama guztioen estrellea
gura dot relajadu kerellea
osatu ene llageau nai badozu
larrosa maiazekoa nola dozu
enezat orrein gogor murallea

6

Donzellea piadadez ar nazazu
barriz gura deusat erregutu
katea geiagogaz ez ni lotu
neure biozau libre jafindazu
biurtu libertadea egidazu
alegeratu didin ene gogoa
zu serbizeko andi dot deseoa
aldi bat zeure besoan narazazu

7

Ediraiten eztau inork munduan
zu lako donzella bat ain lindarik
sekula jaio ez da amoradurik
ni duin firmerik ene lekuan
enegaz jarri zatez partiduan
zegaiti onezkero da denporea
berba bat egidazu traidorea
plazaz edo bestela estalduan

8

Nigana zaozela dirudizu
enojadarik beti kausa бага
askotan egote nax berba бага
orein edolabere ze nafinzu

aldi bat perla lindea egin egizu
nigaz ordu bakox bat kunplidua
zu zara ene begioen espilua
azkero zeure eskuogaz il nagizu

9

Jaunorrek ez dindala ondasunik
gogoau baldin badot bestegana
orrein kruel izaten enegana
nik mereszidu ez dot zureganik
sekula nik ez oi dot beste lanik
onela iragaiten jat gau egunak
ain dira ene begiok elzaidunak
zugana laster doaz eneganik

10

Beti begira nago zuregana
ezin azartu nax ezer esaten
kontentu deskontentuak puntu baten
laster etorten dira enegana
badozu zeure gogoa bestegana
alferrik engañadu ze nagizu
zeure gogoko barria esan egizu
ikasi nik dagidan zugan dana

11

Parerik eztozuna al dakizu
guztioen gañetiko larrosea
eguzki ederraren esposea
agaiti zuk onela narabilzu
kundizio kurelok nai bekizu
onezkero zeurganik ken zaitea
beraro ar nazazu traidorea
edo bestela noxbait il nagizu

12

Donzellea zuk banozu sentietan
sentizen zaitut bai zeurori bere
zuk banazauzu ni bai nik zu bere
zuk nik legez nik zu zaut adietan

ze gabilzaden beti puntuetan
dagigun konbersadu alkargaz
zu nigaz konfesadu ni zuregaz
alkar darazagula besoetan

13

Nik negar dagidanean zu zaoz barrez
nik barre dagidanean zu tristerik
banago zure aldean jasarririk
izuten dozu buruoi grabedadez
berbarik badegizut poridadez
gogorrik jarten zara bereala
askota zu bazina pedernala
edo ni sufrizeko baninzatxez

14

Neskea zara zu ta ni gizona
zuk legez ditut nik narru zuriak
zuk bere bai ni legez aragiak
zuk legez ni bere dot gorpuz ona
narabilzuna legez orra ona
axeak oi darabil beletea
zarean esadazu donzellea
kastaz benturaetan amazona

15

Amorea da onako ez dakit zer bat
etorten da arago eztatit nundi
eztakit nola biozean sarzaite da
zuk agin dagizuna egiteko
dudazen badozu ene laztana
asko da ditzoso desdixtaetan
nik ain on baneu bozau kantazeko
padeszietan dodan doloreak

26.— AITAK EZKONDU EZPANAGI

1

Jaio azkero serbidu deut
ezkondu nagi onezkero
ezkonketako edadea deut
ogei urtean elduzkero
zorigaxtoan jaio ninzan
ezkondu бага il banadi
aitak ezkondu ezpanagi
neurauni ezkonduko nax sarri

2

Gau egunetan beti nago
esekoakin deadarrez
senar gureak oita nago
esekoxeok beti barrez
oraingano gaztea ax ta
urtexen baten goza adi
aitak ezkondu ezpanagi
neurauni ezkonduko nax sarri

3

Oi nolako atrenpea
darabildan ankaetan
banekike goruetan
gonearekin atorrea
saldu neike gorgerea
aregaz ezer al banegi
aitak ezkondu

4

Ain egin jat az andia
neure zilonen artezean
jarri banadi sugatean
beroetan jat iturria
egingo jat minoria
remediadu ezpanadi
aitak ezkondu ezpanagi

5

Nun bere baita asko dago
enetako dolorerik
ezta munduan morroerik
nork desakedan nola ago
orazio ta beti nago
osoak aita jan balegi
aitak ezkondu ezpanagi

6

Zerenzat deut lau bost gona
ez aseginik arzaiteko
gura dodana egiteko
ebiliko nax orra ona
artuko deut koipe ona
denporatan el banadi / aita /

7

Lege baliz eskaetan
amorosari lanzetea
banikeo nik aurraldean
(*Ezabatuta*) eskuetan
ukabila musuetan
izorra ezpanaagi
aitak ezkondu ezpanagi

8

Neurau baño nor? ete da
ederrago donzellarik
mutil gose on gurarik
mundu guztian ez ete da
banzito bati berba
palagadu al banegi
aitak ezkondu ezpanagi

28.— AIN ON EMUN BALEUST KANTAZEKO

1

Ain on emun baleust kantazeko
bozau naturalezaz bentureak
nola emun eustan amoreak
borondateau dama serbizeko
edo nik izan baneu sufrizeko
gatxoek biozau ainbat zabala
zein dodan buruan bena liberala
edozein kantaeta trobazeko

2

Bataz esango neuke doloreak
bakotzik nenbilela illunetan
dulzero nituala biderketan
zugana kexaak eta klamoreak
artu nengianean kolereak
zure amorearren penazeko
podere baneukaikete tenplazeko
neure begi beraoen alboreak

2 bis

Ni nax izen onegaz firmaetan
zurea izan nax izan da izango
zu nungo zarean ni bereango
eztot nik sobrenonbreau mudaetan
beti nax jaio azkero bilaetan
gauzea nola al zaidan kontentadu
ezertan nik bazaitut enojadu
nagozu sekulako penaetan

3

bada bere ditzaz desditzadua
jaio bide nintzan ain tenporatan
zeinaz benturea joaki jatan
sekulako nigaz despedidua

enezat faltadu zan kontentua
enezat faltadu zan asegina
enezat faltadu zan alegina
enezat faltadu zan esporzua

4

Ene bearra da ezta zurea
neurk konfesazen dot au alaclara
zerren biur ez nezan txalora
neure begi luze ekusgurea
bada bere ditzoso tenporea
ditzoso begiak ditzoso oñak
ditzoso burua ditzoso soñak
ditzoso artu neben banderea

5

Ditzoso eguna nox galdu nintzan
ain gauza andia irabazteko
ditzoso lutua sarri jazteko
ditzoso puntua zeinaz il nintzan
ditzoso bioza zeina jarri zan
zuregan ain ondo enklabadua
ditzoso ni lako amoradua
zegaiti gararrilean jaio nintzan

6

Ditzoso zuregaiti ilten dana
ni lege bizi dala penaetan
determinadu бага rendietan
zugaiti kruel dala beregana
ditzoso ni nolako kapitana
ditzosa zu lako arerioa
ditzoso ni lako arrilleroa
zerren asesta nezan zuregana

29.— NIK LANZETEAZ JO DIAT ETA

Denpora baten izan ninzan
 amore minez tentadua
 donzella batek edegi zidan
 oi neure bioz koitadua
 egun askotan nik egin nagon
 modu askotan erregua
 arren osatu nengiala
 al izan gero medikua
 errespuesta emaiten zidan
 lizala neska onestua
 aita amaak likeoela
 berebiziko afrontua
 ni barriz gizon desdixadua
 bizi nax bizi penadua
 egun batean artu neben
 neure ballesta armatua
 zagita zorroz bat ifini nagon
 berar gaxtoaz gantxitua
 laztanagana oi izan ninzan
 us egin бага giadua
 kamaraetan idoro neben
 santua legez pintadua
 neure aoau ifini naden
 palabra dulzez gantxitua
 bere zenzuna ifini nagon
 promesa askoz pobladu
 neure aragi gaxtoaganik
 izan ninzan ni tentadua
 ezin sufridu neikean
 biziagati tormentua
 pena artarik askatu nau ta
 bizi nax bizi kontentua
 Donostiako San Franziskuan
 agoan gizon soldadua
 donzelleoni egin jazak
 izta ondoan anditua
 nik lanzeteaz jo diat eta
 oi ik ezarrok enplastua

31.— NI BADA ILGO NAX FORMA ONETAN

Ni bada ilgo nax forma onetan
 zuk bada egizu gura dozuna
 mundu guztiak dakus dakusuna
 ni zugaiti naxana gastaetan
 alfer ifini naizu purgaetan
 ozpin barakazetan sekulako
 ez deraustae besterik aterako
 salbo bai zaitudala amaetan

Garia pagazen da diruagaz
 dirua bere bai beste gauzakin
 bada bere ezta amoreakin
 amorez baize jarri igoalaz
 nik laztan bazaitut agaz beragaz
 pagatu bear dozu zeure zorra
 tenplazen dozula bioz gogorra
 amore jaunaren prezetuagaz

32.— JAUN ZERUKOAI EMAITEN JAGOT

Jaun zerukoai emaiten jagot
oi asko geraziarik
deseo neben okasio bat
zerren nagoan jakinik
nik orain diot inox ez zala
ipui zarrrik guzurrik
zegaiti gauza eginik ezta
munduan sekretokorik
nik au onela esaterako
asko da errazoarik
oi geiago zufrietako
eztot nik pazenziarik
poeta gazte jakinduna
ze zaoz engañadurik
zu pagazeko faltako dala
nigan entendimenturik
egin dozuna egiterako
ez dozu errazoarik
zerren nik zuri eman eztizut
artako okasiorik
ez geiago nik egin ez dot
zure basoan egurrik
sekula barriz nik ez negian
oi zure kontra barbarik
obra barri bat ei daukauzu
nigaiti konponidurik
linda damea asko deusut
nik aregaiti eskerik
mesedeori serbietako
eztot nik intereserik
orretan bertan oi bear dozu
geratu satisfetxarik
onin batenaz adi nazazu
badozu sentimenturik

zure entendimentua bego
gutxitan irazarrik
bere burua oi bear leuke
efini korrejidurik
lenaengo ta gero juzgadu
bestegan baliz tatxarik
edo izanagaiti bere
eugi enkubridurik
au egiteka zuga asko da
dama galanta kausarik
zuri egiten ez jazun gero
ezertan agrabiorik
errazoarik ez daukazu
niri ifinten koplarik
ene kapea ojal ona da
neure diruak kostarik
iñoenari ezteusala
bapere inbidiarik
ene kapaak egon doaz
ain ondo toleztadurik
nola bazuen saboianea
gauza usaiz beterik
oita kapa bat emunagaiti
ez nax geratu piloxik
inori emun bajagot bere
ez nago damu jakinik
ene erriti oita zurera
badago bidazidorrik
oi aetati paseazeko
eztot ardura lagunik
bide artati iramo badot
zure kalera gezirik
ene laztana oi utra dago
galanto enpleadurik
zure lekuan ederra nor dan
zeur ezipazara ez dakit
zegaiti inor ederra dala
gurean ez da famarik
linda damea ni neurau nago

galanto informadurik
 zure lekuan ez oi dala
 ederrez konfradiarik
 donzella eder juzgaetako
 asko bear da gauzarik
 onestidade parebagea
 fundamentuzat arturik
 mal pekado frutaau dago
 lekuorretan galdurik
 limosneraok salzaen dabe
 lekuan beste frutarik
 onin batenaz egon gura dot
 aldionetan exilik
 zegaiti arren eztit emaiten
 igitaiaik lekurik
 bada nipere jarri badagit
 sekula barriz koplarik
 poeta gazte doña Elena
 ez nax egongo exilik
 au nik onela esaterako
 asko dot errazoarik
 berorren serbizaria nax ta
 ez niri barriz burlarik

33.— AIDE ANDIOK BIDALDU DEUSTAE

Aide andiok bidaldu deustae
 eskrebidurik karte
 ezkondu gura nindukeela
 ene gogoko tristea
 oi eta bardin onela bada
 andia jatort kaltea
 zegaiti bein ezkonduzkero
 galdu dot libertadea
 onein batenaz oi kenduko jat
 amoraduen nonbrea
 eragoziko deraustae
 damaok serbietea
 akordaduko sekula ez jat
 kalean paseazea
 astirik barriz ez dot izango
 zear ifinten gorrea
 gabetan barriz ez jagot joko
 laztanai biguelea
 ez geiago oneretxiai
 bentanarean flautea
 debekatuko oi deustae
 ari egiten apea
 ez geiago ez jagot joko
 kontereagaz atea
 erraz daoze azkero geldi
 oi ene errodelea
 arkaan barriz erraz dafinket
 malla finezko kotea
 oi eztot zerren azkero janzi
 seda finozko kalzea
 ez geiago aren ganean
 zapata kutxilladea
 oi arrezkero nik ez dot zerren
 estudiadu danzea

ez geiago deko jakin
 pabaneagaz baja
 ondasunoek galdu badagit
 semea ditzabagea
 erruki nauzu neure aideak
 zegaiti nax ni gaztea
 oi oraingano ez nax ni eldu
 oi bada ogei urtean
 oi eta barriz andiegi da
 ezkonduaren kargea
 bertati dakar gizonaenzat
 ardurea ta plagea
 enzuzu eta dirakasudan
 ezkonduaren dotea
 ezkondu eta lenaengoa
 ona dau ilabetea
 badanik bere bertati dauko
 kargutan aziendea
 berandu ezin eta gox jagi
 iruli sarri oean
 pensamentua darabilela
 leku askotan fedea
 pobrea bada zegaiti eztau
 zegaz sustendu honrea
 askotan estu oi bearko dau
 errelleagaz goldea
 izerdi orio franko bear dau
 oi bere bular artean
 maira datorrenean barriz
 baba zigorrez saldea
 zazpi librako tremes andia
 faisaezat aldean
 ardao zuri San Martingoa
 pitxerraz iturriean
 ume txikik oi eta badau
 azaiketako losea
 aziazkero ezkonketako
 [...]idago polsea
 pobreonenzat oi gatzik asko

aberasonek doblea
 mutil neskatoz lenaengoa
 bete bear dau esea
 oi eta aen gobernazeko
 bear dau andi manea
 pausorik asko egin bea dau
 sustentazeko plazea
 kontu andia bear dau egin
 ez erorteko area
 emazteori ona ezpadau
 esean errietea
 alkar aditu ezpadagie
 ez dabil ondo esea
 kapelaetan darabiltela
 beti aragi errea
 aragionen jaaterako
 askabazko salsea
 abenietan badira bere
 ezta fatako kargea
 interesean beti darabil
 gizonak borondatea
 ama askoren seme askogaz
 bear dau batu urtean
 ordu askotan oita bear dau
 iregi bere polsea
 semerik badeu esaten jago
 aita egidak jakea
 ari jakea egin orduko
 alabeorrek gonea
 oi ainbat dazust lazeria ze
 eraetan jat fedea
 oni aparta al dagiona
 ditxa onezko semea
 edolabere urten artean
 ogeta amar urtean
 neuronek ala egin gura dot
 bizi al baninz artean
 jaun zerukoak arren dindala
 kunplietako ditxea

nigaz ezkondu gura dabena
 sosega bidi bakean
 oi onegaiti itxaden begi
 dozenaxe bat urtean
 artean barriz goza dezadan
 oraingo libertadea
 oi oni luze deretxanori
 ze bego ene ustean
 oi nitaukautat emazte on bat
 zeña dan ama andrea
 jaun zerukoak oni demala
 bizi ona ta luzea
 zegaiti onek sustenduko nau
 egunean da gabea
 gradu andian jarririk nago
 ene egi ta fedea
 oi orain ez letorket ondo
 arereanik jastea
 orain dama bat serbietan dot
 lindea parebagea
 oi eztauko mereszidurik
 niganik anzietea
 egin deustan mesedeak
 serbidu jagin artean
 zegaiti nei traspasadu
 amorearen legea
 oraindo beti izan nax
 oi amoradu firmea
 orain ez neuke errazoarik
 izenau borraetea
 ez geiago gazta zaroau
 ain laster anzietea
 klaramente dakustan gero
 galzaite libertadea
 ezkonduzkero probetxaetan
 oi ezta damuketa
 uztarriori ezarrizkero
 sufridu bear goldea
 orapilagaz lotu azkero

neke da askaetea
 gauza fortiza oi dana bakust
 ezkonduaren kargea
 karga andia sufrietako
 oraindo nax gaztea
 azaiteau galdu lerait
 ardura usazakeak
 ene aginok ezin jan leie
 aragi erre bagea
 estomagoau galdu leiket
 bianda probazakeak
 oean kalentureak liket
 lagunik baneu aldean
 laster batean oi lirazuket
 beste mundura bidea
 gauza sakona bide da izan
 isaso ondar bagea
 neure buruau ez nei ondo
 andratan konfiazea
 ene aideak oi arren au da
 neuronen respuestea
 akordaetan ez dodala
 ain laster ezkonketea

34.— DITXA BAGEAU JOAN NINZAN

Ditxa bageau joan ninzan
 ezer бага eskuetan
 esaiorrez
 topa nindin gradaetan
 legoala
 ballesta bat armaetan
 traidorea zer da onela
 zer egin deuk jauregietan
 eiz ona
 itxi dinat menaetan
 igo eginda
 asi adi mozietan
 ni banajoa
 salsearen aurkietan
 ez al deustak
 baldin egia kontaetan
 igo egin laster eze
 eurk dakusken erietan
 igo neben
 bista bga begietan
 neure jaunak baesadan
 nora zatoz penaetan
 ene jauna zer diostazu
 zer daukazu bularretan
 zagita bat eben daukat
 azarri ez nax tiraetan
 konfesorea
 bekardae lasterretan
 ene jauna
 jarri zatez sillaetan
 nork egian kolpeori
 zure aragi ederretan
 Garzilasok ene andrea
 nengoala menaetan
 bigueleaz
 kanzio baten kantaetan

il banadi
 nik deusat parkaetan
 bizi banax
 jakingo deut bengiaetan
 au esanda
 il ekidan eskuetan
 andra ditxa bageau barriz
 sei ilekoaz maiaetan
 ene esai traidorea
 pozik kalza juponetan
 tristea nengoan
 iru ileko egunetan
 askaba garraz asko
 oi nebela sufrietan
 sabelekoaz
 ez ninzala gozaetan
 senar бага
 jarri ninzan belaunetan
 amaeka ilabete
 neure jauna goza nezan
 ala andrea ditxa бага
 sortu bazan neskaetan
 zerren il ez ete ninzan
 jaio ninzan egunetan
 seme batez erdi ninzan
 digna ez ninzan gozaetan
 ilabete ez egian
 ama bereaen ugazetan
 arrezkero ene semea
 eztakust neure begietan
 ondo uste dot galdu zala
 isasoaren ondarretan
 Garzilasok traidoreak
 agindu eben undaetan
 az txikirra biozagaz
 lekarroela señaletan
 gumutatu ez lekion
 bere aita eskaetan
 ala bada eroan eben

mandamentua kunplietan
 aide бага bakox nago
 desdixadeau eresketan
 gizon batek or daroa
 inozentea besoetan
 isasaldea beera doa
 bere buruaz berbaetan
 il agidala
 jaunak jaustak aginketan
 bioza ta az txikirra
 daroadala señaletan
 inozentea damu diat
 ain gatx andia obraetan
 borondate jaukaat
 al badagit salbaetan
 bere begiak erazala
 (*Irakurte^zina*) negarretan
 gizon onau baegoan
 zer leikean pensaetan
 txakurtxo bat an eldu zan
 ur aldeti eizketan
 gizon onak dei eginda
 lotu eben gibeletan
 atera deuso biozori
 gorde dau kalzamudoetan
 inozentea
 efini dau lau azetan
 lotu deuso eskutxoa
 ust eztidin odoletan
 estali dau seitxoa
 arrai bazuen kontxaetan
 Garzilasok esan eusan
 senaleagaz kunplietan
 az txikirra biozagaz
 emun deuso eskuetan
 utra kontenturik dago
 forma onetan berbaetan

35.— EGUN BATEAN SARTU NINZAN

Egun batean sartu ninzan
 billa on baten bakarrik
 amorearen min berarraz
 ondo deskuidadurik
 pensamentuau ez neukala
 nik agan okupadurik
 aen podere andiagaz
 ez nedukala konturik
 seguro ustez ez nioean
 bapere prebenidurik
 neure begiok neroeala
 librero desplegadurik
 traidoreonen redeagaz
 ez neben memoriarik
 uste dot eze ninoeala
 lo ze ez irazarririk
 bizi ninzala uste neben
 arduraba librerik
 neure buruau banedukan
 zaarzat jubiladurik
 tenpora baten amoreorrek
 bazugaz konsultadurik
 bere korteti ni baninduan
 ezarri desterradurik
 ala ni bada egun azkero
 nengoan despedidurik
 uste ez neben izango zala
 sekula amistaderik
 egin eusten agrabioa
 amoreonek ezaunik

36.— OI GIZON BATEK ERREGE BALEU ENOJADU

Aquí comienza un tratado de lo que verdaderamente aconteziera antes y el día del temeroso juicio y el galardón y premio que los buenos y los malos han de recibir según sus obras compuesto por Lazarraga sometido al gremio y corrección de la Santa Madre Iglesia arrimado a la fe y al mejor juicio

Invocación a la madre de Dios

Oi gizon batek
errege baleu enojadu
enojaduta
asko maneraz afrontadu
itaunketan dot
oi leikean azertadu
atrebimentuz
oi balekio arrimadu
nik ez neike
al egiala konsejadu
zerren leike
oita bertati kondenadu
badanik bere
amea baleu ain onradu
onrada eta
bere semeaz konzertadu
oita zeñari
semeak leion otorgadu
eska lekion
mesedea ta konfirmadu
banexexkeo
oi legiola umilladu
gatx egilea
andra oni ta suplikadu
bere semeari
oi legiola alkanzadu

parkazioa
zerren lebel a enojadu
oita bertati
ameak leike azeptadu
erreguxeau
zeñak leian prokuradu
oi legiola
seme jaunorrek otorgadu
kulpaduaren
barkazioa ta konfirmadu
bada jentea
zerren daigun atajadu
esan dogunau
arren daigun akklaradu
jakin egizu
oita dogula enojadu
jaun zerukoa
zerren ditugu kebrantadu
oi mandamentu
santuak eta traspasadu
zegaiti dogun
pena andi mereszidu
infernuetan
daoz zuenzat grilluak
zerren deustazun
oi ausi mandamentuak
oi laster zoaz
gaxto deskomulgaduak
ez indan jaate
oita nengusun orduan
nola nengoan
goseak ilik munduan
ez ze egidan
surik oz nintzan orduan
oi ez ninduzun
ai rekojidu neguan
gaxo ninzala
ez nindukazun kontuan
ez geiago

katigu nenzan lekuan
 esango dabe
 kondenaduak orduan
 oi nox zenbilzen
 orrinbat gatxez munduan
 eldu ez zara
 guek geonzen lekuan
 exilik zaoz
 eranzungo dau orduan
 jaun zerukoak
 oi au desoen puntuan
 akorda zatez
 oi eta zarriz kontuan
 zin bat joazen
 ebili pobre munduan
 goseak ilik
 ozak bere bai kanpuan
 oi zuetara
 joan joazen orduan
 limosna eske
 jaungoikoaren kontuan
 zuek oegaz
 oi kontu gitxi orduan
 orain zaoza
 gumuta dezun lekuan
 zuelakoak
 egon doazen moduan
 utra gaxtoto
 bizi zinean munduan
 ataidea
 ez zeukala kontuan
 ene gauzarik
 ez zeukala buruan
 beti zeonzen
 Satanasekin jokuan
 pensamentuok
 ifini бага zeruan
 traspasadurik
 oi ene mandamentak

oi debozio
 gutxi zeukan tenpluan
 sazerdoteak
 meza esate orduan
 ez geiago
 predikaeta orduan
 oi zuen gatzok
 utra dakust nik klaruan
 zoaz da zarriz
 infernuaren zoruan
 finik izango
 ez daben asientuan
 ernegaduko
 dabe gaxtoak orduan
 enjendraduta
 jaio zirean puntuaz
 egingo dabe
 oita onela llantua
 ernegazen dot
 oi konfessore juduaz
 zerren ninduzun
 oi asolbidu orduan
 oi egin бага
 penitenzia munduan
 oi konfessore
 kondenaduak orduan
 eranzungo dau
 oi au danzuan puntuan
 ernegazen dot
 zugaz madarikatua
 zerren ninduan
 zuk engañadu tenpluan
 on izango nax
 esan zeustan orduan
 eongo dira
 onela kondenaduak
 sekularekoz
 finik ez daben lekuan
 oi onak barriz

beti kontentamentuan
 zerren deuste
 jaunak esango orduan
 oi zatoz zatoz
 neuronen eskojiduak
 jasarri zatez
 padarisuko reñuan
 zeña dagoan
 zuenzat asinadua
 oi zerren nauzun
 beti eugi kontuan
 oita munduan
 bizi zinean orduan
 kunplidu dozu
 oi ondo mandamentuak
 goza nazazu
 neure aitaren tronuan
 oita goazen
 ene bedeikatuak
 joango dira
 onak norbere kontuan
 jarriko dira
 angeruakin zeruan

37.— NAI EKION NIK AREN KONTRA

Nai ekion nik aren kontra
 oi ez nedukan kexarik
 ez eben gura nik aren kausaz
 egin negian negarrik
 ekusen gero ez neukana
 ezertan bere bearrik
 bere kriadu leialaz nola
 a nizaz akordadurik
 dei egin zidan neure izenaz
 neurk baize sentizakarik
 zu nundi zabilz amoradua
 bakotx deskonsoladurik
 ene kabaña realerean
 ala deskarriadurik
 gora ezazu zeure begiok
 badozu sentimenturik
 amorea naiz eta nakusu
 baldin badozu begirik
 nik berbaoek nenzuanean
 andiro admiradurik
 txapez lurrean efini neben
 belaunok umilladurik
 eskuaz sonbreroa kenduta
 buruau inklinadurik
 neure begiok goratu neben
 bildurra posponidurik
 ekusi neben odei zuri bat
 zagitaz ingiraturik

38.— ELEXA SANTA DEBOTA BAT DA

Elexa santa debota bat da
 monezterio barria
 relijiosaz beterik dago
 barru aldeti guztia
 San Bernardoren abitoa
 ojal balza ta zuria
 egiten dabe utra santaro
 barruan penitenzia
 jaun zerukoak emunik dabe
 partikulare grazia
 eurak dakite kuraetan
 min oria ta gorria
 Jan Doneanez Bautistea
 zeruan santu argia
 mundu guztian zelebrazen da
 jaun onen eguzaria
 tenporea da ebelteko
 azeptoa ta garbia
 bezpera artan jentez oi da
 aiuntamentu andia
 galai galantok ara doaz
 egiten erromeria

39.— AREN ERDITAN SILLA BERDE BAT

Aren erditan silla berde bat
 moraduz jaspeadurik
 silla onetan baegoan
 sei eder bat jarririk
 narru zuriak estalzerako
 ez eben bestidurik
 tafetan gorriz oi bazedukan
 begiak rebozadurik
 esku batean arko galanpat
 fletxeaz adreszadurik
 forma onetan nik nedukala
 zenzunau elebadurik
 ene aldeti igaro zidin
 dama bat enrizadurik
 ene parean eldu eta
 krianzaz komedidurik
 ongi etorri zu jauna baize
 ez esan beste gauzarik
 neska berbea nenzuanean
 txitxitez alteradurik
 baxadu neben neure begiok
 zeruko altureanik
 donzella linda graziosea
 nengoan lekureanik
 debisa nezan zerbait lizana
 neuregan rezeladurik
 ari begira nengoala
 ondo disimuladurik
 izerdi batek artu ninduan
 penadu ninduan bizirik
 sentidu neben amorearen
 arkua desarmadurik
 ene bioza bazegoana
 kolpeaz maltratadurik

bertati boz bat adi nezan
 zeruko odei artarik
 serbi nezala donzella ura
 ordu bat faltazararik
 eranzun nagon ni nozun gero
 efinten obligadurik
 donzella oni ez emun jauna
 ni eraiteko armarik
 eparaetan bardin bajazu
 beste zagita zorrozik
 onen biozau nai bekizu
 efini senaladurik
 erreguketan didazun gero
 asko dot borondaterik
 efiniko dot orren bioza
 zureaz orapildurik
 au esan eta amorioak
 agana begiraturik
 bere arkua armatu eben
 amen bat beranzakarik
 donzella urak ekusenean
 ala determinadurik
 akojidu zan sagradura
 ark emun бага kolperik
 ni arrezkero beti nago
 amore minez gaxorik
 ai ene desdixadua bada
 eypadot remediorik

40.— BERE MAKESA ATERA DAU ZORROZIK

Bere makesa
 atera dau zorrozik
 ebagi deuso
 belaria baterik
 lanternea
 eskuan eroanari
 orduan jaunak
 umildadez beterik
 agindu eusan
 ez lemala besterik
 modu onetan
 oita berba jakinik
 sar ezak Peru
 gabineteoi geldirik
 bere lekuan
 ze egik beste gauzarik
 armaz inor il dagiak
 armaz il bearko dik
 Jan Done periak
 ez egian besterik
 sartu egian
 gabinetea exilik
 juduak bariz
 asko eukan negarrik
 zerren eusan
 belaria ebagi
 jaun zerukoak
 umildadez beterik
 belaria
 ifini deuso osorik
 oek guztiok
 ortuan iragarorik
 eroan eben
 Kristo bera loturik

Jerusalemen
sartu da arrastradurik
asko daroae
juduok alaridurik
jaiten dabela
asko tronpeta garrazik
euren biozak
kontentamentuz beterik
traidoreak txu egiten
deusae losa bagerik
bai geiago
ostean asko burlarik

41.— MARI LOPEZKO EDERREZA

*Canción para cantar por alguna persona
que ha murmurado*

Mari Lopezko ederreza (*Gainean*: atrebidea)
ez esan sekulan gauzik
(*Ezabatuta*: arren zaoko exilik)
baldin gura ezpadozu
ez difinzen tatxarik
berbarik asko esan oi duzu
(*Aurrekoarekin ordezkaturik*: oi aserratu deraustazu)
ene ausenzian eginik
(*Aurrekoarekin ordezkaturik*: zeurorrek ala gurarik)
bada nik bere irabazi
(*Aurrekoarekin ordezkaturik*: baia bardin irabazi)
ez dozu gona barririk
(*Aurrekoarekin ordezkaturik*: ez dozu agaz honrarik)
zierto obato izango zan
egon bazina exilik
oi bada bere berba gureak
ez dizu emun lekurik
Luzuriagan jaio zinean
Langarikan zaos kalterik
oi gutxiago esaterako
nik ez dot pazenziarik
berbarik asko erraz dasaket
zuk ala mereszidurik
zeure aoan dozu agiri
an ez dozuna kilzarik (*Lerro artean*: freurik?)
oi zu ederra izan ez arren
nik ez daukat bearrik
oi onegaiti gatx esalea (*Ezabatuta*: ene laztana)
ze eukakezu penarik
zerren zu (*Lerro artean*: txipi) balza izanagaiti
asko da (*Lerro artean*: galai) dama galantik
Oi Langarikan egonagaiti

ez artu soberbiarik
(Lerro artean: amorduok egonagati)
 ezkondu gura baldin badozu
(Lerro artean: estao zure)
 asko daukezu senarrik
 Peru errotzek asko dauko
 esean seme galantik
 areantxe bat oi al badozu
 bila ze zatez besterik
 uste badozu inon ez dala
 a ta zu lako beste bi
 ipirdietan deikiozu
 erraz mun biok alkarri
 juramentu egiten jagot
(Lerro artean: adiketan duen guztiori)
 obian dazan amari
 nigan miirik badafinzu
 ez egoteko exilik
(Lerro artean: ezai izanagaiti)
 zerren zu ederra izanagaiti
 ez dot bapere bildurrik *(Lerro artean: penarik)*
 osaba jaunaz ezpazeonza
 jakin egizu niganik
 alogoroak oi neukala
 zurezat ondo gorderik
 oi aren serbizaria nax ta
 ez dot esango besterik
(Lerro artean: berba dollorok gorde egizu)
 oiñ eskuetan mun egiozu
 ez niri barriz burlarik

42.— SALBATIERRA EGUN EI DAGO TRISTERIK

*Historia de la quema de Salbatierra
 que fue a primero de agosto
 del año del nacimiento del Señor 1564
 compuesta por Lazarraga*

Salbatierra
 egun ei dago tristerik
 oita dabela
 egiten asko negarrik
 zerren jarri da
 guztia destruidurik
 ez da geratu
 barruan ese galantik
 zerka zabalok
 jarri ei dira bakarrik
 oi onezkero
 ez da merkatu bearrik
 apain ze bedi
 oita donzella galantik
 erraz daoke
 Araba lutoz janzirik
 ez ara eroan
 barrundiarra frutarik
 Nafarroarik
 jasi ze bidi gararrik
 Salbaterrarrak
 ez egin barriz justarik
 erraz zaoske
 oi ondo gaztigaturik
 jaun zerukoak
 onela permitidurik
 ezin esan dot
 egon bear dot exilik
 flakezeonen

estit emaiten lekurik
 balia bekit
 oi badot adiskiderik
 ifini nagi
 oi arren esporzadurik
 konta dezadan
 dolorez asko koitarik
 ez dakienak
 daozen abisadurik
 asi gura dot
 nanzuzu zaoz exilik
 mila ta bosteun
 urte alkarri eranzi
 irurogeta
 lau geiago ganeti
 da jaio zala
 jaun zerukoa justorik
 abuztu ilak
 egun bat kunplizakarik
 oita jagi zan
 su ori utra fortizik
 Salbaterragaz
 andiro enojadurik
 portaleetan
 komienzua arturik
 oita erre dau
 Jan Doneanez kalterik
 kanpaak bere
 txapitelegaz arturik
 bobedaxeok
 itxi dau eukok bakarrik
 zerren ez dago
 nork sokorridu jenterik
 zerren eozen
 izurriteaz urtenik
 ifini dabe
 oi eta asko penarik
 komarkaetan
 ara balloa gizonik

zerren eozen
 larrin guztiak beterik
 persona askoz
 izurriagaz gaxorik
 oi jente asko
 egoan pare bagarik
 ara begira
 oi ezin sokorridurik
 su ori barriz
 oi beti soberbiorik
 ez eukala
 bapere piadaderik
 izurridunak
 asko eukaen llanturik
 nork bereari
 oi ezin kobru emunik
 etorri dira
 oi barri onok enzunik
 komarkaetan
 eozenok rekojjidurik
 oita lebelak
 egiten asko negarrik
 zerren ekusten
 eben guztia galdurik
 galdurik eta
 suorrek abrasadurik
 emun al baga
 bapere remediorik
 al egienak
 esporzuz animadurik
 ateractan
 asi zirean tristerik
 aziendea
 dolorez kontu bagarik
 andiok barriz
 utra negoziadurik
 euren esekak
 oi ezin defendidurik
 ala galdu zan

lekuau desastradurik
 enparazaka
 ese bat baize besterik
 asko erre da
 barruan joia galantik
 bai geiago
 oi asko arka garirik
 askok dauko
 bioza ondo errerik
 eugiko bere
 sekula osazarik
 eukaiteko
 asko da errazoarik
 zerren egin da
 oi asko kalte andirik
 guraso asko
 jarri da ume bagarik
 umeak bere
 oita guraso bagarik
 asko dabilza
 kureldo desterradurik
 nork bere ese
 apaindurean urtenik
 oita dabela
 ekusten asko penarik
 zerren ez daukae
 nun paseadu kalerik
 ez geiago
 erregalozko tendarik
 ez geiago
 alkate rejimenturik
 jaunak dabela
 oi asko geraziarik
 bizi garean
 guztiok rekojidurik
 oi ez kargadu
 nork bere konzenziarik
 jaunak ez digun
 oita gaztigu besterik

ez inor egin
 <eze>r lukuru gauzarik
 ez geiago
 konzenziatzko traturik
 ez erabila
 deretxo бага auzirik
 eroan ustez
 inori aziendarik
 ze eukaiketu
 inogaz injuriarik
 proximoari
 ez egin agrabiorik
 akorda zatez
 zaoza irazarrik
 Salbaterrai
 ez artu soberbiarik
 zerren dakusu
 oi asko profeziarik
 jaun zerukoak
 zuri bidaldu jaginik
 adietako
 badezu miramenturik
 ez konsentidu
 zeure lurtean gaxtorik
 rejimentua
 ifinzu abisadurik
 ez dagiala
 bide ez daben gauzarik
 oi dafinela
 republikea garbirik
 bazterrok bere
 oi ondo gobernadurik
 begirauzu
 ez egin beste gauzarik

43.— ZERU ZABALA OI ESTALI DA IZARREZ

Zeru zabala
oi estali da izarrez
ene begiak
asi zatez negarez
ene bioza
erdira zatez dolorez
Jerusalem
gaur bete da traidorez
jaun zerukoa
an ei dabil klamorez
saldu dabela
oi eta Judas traidorek
asper ze zatez
jentea negar egitez
ikara jabilt
lau laurenok bildurez
arren nanzuzu
jaun zerukoaren amorez
konta dezadan
pasio santua dolorez

Eguaunari
eguaunguren esanik
zeruko jauna
<jarria> zan tristerik
oi leukala
asko pensamenturik
biozean da
dolorez amargurarik
zerren eukan
Judasek gaxki saldurik
judeguakin
aurraz berba eginik
ogeta amar
<monedaz saldurik>

Entregazeko
Jesukristo loturik
traidoreasak
ondo disimulaturik
afariori aurkietan
baebilen solizitorik
aurkitu eta
dei egin deuso umilik
umilik eta
lisonja askoz beterik
joan zan jauna
dizipulook arturik
afaritan
maia bedekaturik
nun esan eusten
guztiai berba jaginik
eben dago
ni naukana saldurik
eranzun eben
guztia espantaturik
benturaetan
ez al nax bada jauna ni
neuronek bakit
arren extazu exilik
jagi zidin
afaritarean tristerik
guztiai oñak garbitu eusten
bertxeak umillaturik
nun esan eusten
asko palabra dulzerik
gero joan zan
guztiai ala etxirik
amabietan
[...]kojidurik

44.— LEKU ON BAT DA ESKOZIA

De la señora Maria Estibaliz de Sasiola

Leku on bat da Eskozia
 obeagoa da Beneszia
 ene aldeko lagunoni
 elkaenzako flakezia
 nai deban orduetako
 andia dakar fantasia
 bosteun dukat kosta jakan
 baroeoni balentia
 emperadore jaunaganik
 ekarizea lizenzia
 eleizara juen oi naiz
 egin oi det bekatu
 abemaria asi baize
 ezin oi det notatu
 liburuan bere jari oi naiz
 begi neureok lausotu
 fraidia predikazen jarri
 izik ezin aditu
 ofrendara dianea
 ondo oi det miratu
 sagara gora dianean
 amore lindeaz oroitu
 amore linda galantorek
 gogoan oi ni banindu
 lagunok baiez diostau
 neuronek ezin sinistu
 neuronek esin neio baia
 egingo digot mandatu
 arenzat jaio ninzala ta
 enagiala largatu
 es bisteak konsolat[...]

ez egonak amorat[...]
 ez maian asentatu[...]
 ez oean albergatu[...]
 jaun zerukoa estagik[...]
 gizona onein amor[...]
 laztan enea nai gara[...]
 sure atean arteti
 aren agun zaite[...]
 sakuskedan leiotik [...]
 egun artan nik ez ne[...]
 munduan lizan bear
 speranzeak bizi oi [...]
 erri onezat atean
 speranzea galdu oi dot
 errira natorronea[...]
 ene lastan zuri ederra
 zure laztan ni banari
 kontu estua emango digo zu
 zeruetako jaunari
 munduan diran podere oro
 eskuan dituanari
 bazinaki gogoa
 lastana biozekoa
 [...]re minez ilgo banaiz
 [...]udatu jaun zerukoa
 [...]more linda galant bata
 [...]ne amore berria
 [...]jura dakustan ordu orotan
 [...]rizean ur det irria
 [...]a estakustanea
 [...]ldea malenkonia
 [...]gun ekusi estet eta
 [...]oi ene bekataria
 [...]sigarika banendorren
 [...]patu egun batean
 [...]estanarekin enkontra nezan

[...]an Juanen aurea
 [...]e iru matalotekin
 [...]uza galanta joean
 zazpi urtekoz ekari nau
 gajoturik oea
 korzierrean irte neban
 baii? joean kalean
 debotaro enzutera
 birjinearen mezea
 Madalena santea da
 ene abogadea
 arren emon degidala
 eska nakion doea
 arimako eta gorpuzekok
 obe dedan bidea
 ene laztan biozekoa
 kortes ensinadea
 eri onetan bestek eztu
 ar oi deban librea
 Franziako armak dakaz
 goian eta bean
 aren ekuzten etoriko naiz
 lebante urrunerean
 biok ondo izango gara
 mundan garan artean
 paradisu ereinuan
 mundutik goazenean

45.— ITAI LELO I BAI LELO

Itai lelo i bai lelo
 etxean ari leloa
 damarika dan galantaena
 Belagai Butroekoa
 Belagaia dioza eta
 korionean jajoa
 oreanik jagi ninzan
 astelen goizean
 eskuetan busti eta
 kalera nirteanean
 ene lastan zuri ederra
 berdurakin aurean
 soinean gonaz ondo jazita
 jurapa oria gainea
 gerian gerikoa eder
 solea soutil oinea
 bularteria trapua zuri
 labradurak urrea
 donzellakin fordelizak
 lepoan goienainean
 donzella batek jozi zeban
 Iruneko kalean
 niri ondo kosta jakin
 Gipuskoako lurrean
 orain aldiaz aita deza[...]
 Gaztelako noblezia
 Burgus ta Toledo
 ta Kordoba ta Sibillia
 [...]ko e Rei[...]
 Barzelona ta Balenzia
 Napol erri noblea da
 arek urrean Kalabria
 Genoako kondaduan
 Pisakin Florenzia
 Pullalekin Ferrera baino

obeagoa da Benesia
 munduak klaramentean daki
 zurca dana Zizilia
 [...]ostaenez lezu on dira
 Toskanarekin Lonbardia
 aek gustiak baino bere
 obeago ene amore oneszia

56.— KOPLA ZENBAKITUAK

51

Bada nola kantadu ezpadaki
 edo zer kantadu ezpadauko
 eztau musiko inor benziduko

52

Askok enzuten dau nik probadu dot
 polseak ez ebena enlazadu
 aoak egiala alkanzadu

53

Esazu zegaiti danzuanean
 jaio barri danak kantaetea
 loak benzizen dau inozentea

54

Arzaiten dau enzunago deskansua
 zerren arimeetan klaramente
 dago musikea beti presente

55

Bada sei batek arzaiten badau
 kantu sinple batez ainbat deskansu
 zerren ez gazteak baldin badanzu

56

Esan badagizu ezta faltako
 neurk jakin ez arren badogu diru
 juglare pare bat nogaz konplidu

57

Apukaduko jazu bein barriz
alkilazen bazabilz lagun ona
beste bati apuka egiona

58

Gizon bat ebilen utra galdurik
donzella eder baten serbietan
zeiñak amorez eben penaetan

59

Urte bat eta bi bost eta amar
kastadu egian desdixaduak
beti bere minaz fatigaduak

60

Gizon onek seme bat badukan
kantalarri guztiz grazioso
gazte lindo kortes kurioso

61

Baegion aiteak erregutu
gau baten arren lagun legiola
zerren asegin andi leiola

62

Semeak baeson ni asegin dot
aita egin zure mandamentua
zerren ori da ene kontentua

63

Bajoazen bada gau illun baten
aita ta seme biak batera
aitcaren bioza koplazera

60

Baeson aiteak ene semea
neuri bano oba deretxudana
ebentxe bizi da ene laztana

61, 65

Bada bear dozu dagoan gero
gau aroau illun fresko ta oza
dulzero kopladu ene bioza

62, 66

Tenplazen asi zan biguelea
kontentaetarren bere aitea
esanjk ai Jesus ene koitea

67

Comienza la musica

M 1

Udabarri guztiz alegerea
maiazeko lora ederraena
ze indazu beti oneinbat pena

M 2

Gau illun onetan egizu argi
irargi zuria eta ederra
rendidurik nago ze bekit gerra

M 3

Dakusun azkero ene negarrok
ene laztan maite bioz gogorra
nola zara nigaz mutu ta gorra

M 4

Zer irabazten dozu ni ilagaz
edo zer ideraiten anzituaz
edo zer galzaite ni osatuaz

M5 68

Mereszidu ezpadot ezer bere
neure partez zerren naxan pobrea
zureti bai zerren naxan zurea

M6

Begiratu бага zuk ni nor naxan
salbo zu zeurori nungo zarean
nidokazu nagoan penarean

M7

Nik eztot galduko esperanza
alferrik izango da kurelago
naiz beaza begit naiz alago

M8

Edo nafinzu barrez sekulako
edo zuk indazu bizi tristea
zuregan dan azkero emaita

M9

Ni ez nagozu eske fiadurik
ez urregorria ez laborea
salbo zor deustazun amorea

M10

Ene aragiok ikara dabilz
ainbat sartu jate zure bildur
beretxat naxala gaxtolaz

M 11

Begiok irekazu gutxi baten
eta inka ezazu orrerean
zeure sierbo onen biozean

M 12

Zegaiti dakusan nola dagoan
ia bizi onegaz aspertua
minez mila lekutan zulatua

M13

Zegaiti dakizun zeurk ekusita
ez naxana min бага kexactan
baize justo naxala eskaetan

M14

Eske nagozuna ene laztana
akorda badezazu ukazea
nik bere ukazen dot bizizea

M 15

Juzgazen badozu uleonegaz
ozitu jatala niri odola
indarsuak ditut birlo? ta bola

91

Erdeeraazko ipui batek
la bieja escarmentada berba(*Irakurtexina*)
lebela regazada paso el r(*Irakurtexina*)

92

Nik bere jaunorrek ala gurarik
probadu dot mina eta dulcea
bietan busti da ene ulzea

93

Konkluizen dot nik onein bategaz
inor izango bada abisadu
bear dau forzoso enamoradu

94

Gizon damaogaz eztaukana
konbersazioa gusdu anditan
bioa porra batez arraitan

* * *

37

Sentidu baga kastazen da
andiro aziendea
galzaiten dogu kreditoa
joia inestimablea

38

Egiten dogu delito bat
guztiz indolerablea
andiro ofendietan dogu
guztioen kriadorea

39

Onegaz enojaetan dogu
guk aren majestadea
alborotadu daroagu
birtuosooen bakea

40

Alteradurik jasarten da
pueblo popularea
guk barez irabazten dogu
infamearen nonbrea

41

Zeina dan gizon gaztearenzat
asa dakarren sar(*Irakurtezin*)ea
zuk eta zure lako (*Irakurtezin*) barriz
efinia eztaben penea

42

Sobrenonbre bat jenerala
pue(*Irakurtezin*)zeaz etea
Martin ga(*Irakurtezin*)ko prime ain barri
zuk niri itaunke(*h*)ea

43

Utra da neskak egiteko
pregunta losabagea
badanik bere dozuna legez
aragi gaxto gosea

44

Estilo onzat artu dozu
erro bakotx bat jaiztea
ai arren bada gald(*Irakurtezin*) oi zola
ortu artako frutea

45

Ilinti gatxek poda dezala
an jaiaiten dan boreea
astean bein balezarzue
aus oza ta brasea

agaz osatu lekidizu
matadurako frezea
[...]

64

Arereanik aterazu
il baten kalaberea
espilu artan mira zatez
neskame engañadea

65

Agan kontenpla badezazu
gogoaz biozerean
urteten prokuraduko dozu
zaozen kostunbrerean

66

Nik barriz erreguketan dizut
kunplietan dan gauzea
nigana gia eztezazula
sekula zeure barkea

67

Ene plazaan ze efinzu
zeure gorpuzez tendea
zegaiti ez dot nik erosiko
an jarri didin frutea

68

Konkluizen dot onein bategaz
salba prolixidadea
nik uste baño luze izan da
kartako parabolea

69

Bakit jarriko zareana
nigana enojadea
nik aregaiti ez nei emun
txoritxo baten lumea

70

Zeurrek emun dozun gero
kausa orejinalea
remediozat ar ezazu
zeurrek sufrietea

71

Aserraturik egon arren
ez dot isiko polsea
lau dukat bidalketan dizut
moneda alegerea

72

Estal ezazu oriegaz
zeure nezesidadea
on zara eze ezta faltako
zeruko ruziadea

* * *

31

Kabuan emaiten dau firmadurik
konklusioz zer zera berzerea
nebeaz bear dala terzerea

32

Ai ala gatzaren guztiz fortiza
ala biziaren bizi bedarra
benzu munduak ene deadarra

el 33 autor

Ona bada senoras klaramente
nun relatadu dan zuen bizia
zeina dan zuenzat guztiz gazia

34

Bada zeurk bazenduan eskojidu
zeurezat orrelako bizizea
zurazat ar ezazu sufrizea

* * *

19

Zu bazarade serbietan
jakiten naxan nungoa
baldin badozu adietan
erri artako berbaetan
ni banax Arabakoa

Copla 20

Urte askotan bizi banax
ezin nagoke arabaga
bardin da usdu dodan banax
neure izenaz nonbraeta nax
Joan Perez de Lazarraga

21

Amoreorrek il egidan
zagita batez bioza
libertadea gal ekidan
aren ordeko baegidan
prendatan etxi izoza

22

Agindu zidan negiala
dama eder bat serbidu
ark niri barriz legidala
gabaz egunaz alabala
kontrariozat segidu

23

Beti nabil kasoau dala
trabajadua azkero
inox ditxarik eztodala
benzedorezat atabala
jo jagiteko sendoro

24

Desdixaduau ditxaetan
beti narabil galdurik
akordadu dot erietan
desiertuko errietan
ez ebilterren saldurik
zazpi egun da nabilela
lekuti despedidurik
ene zaldiau dabilela
berau piloto berau bela
jan бага fatigadurik

25

Jakizu bada gura badozu
ene jenaok euradu
aideok deseazen dabe
leku onera giaetan
ziertu prokurazen babe
birretan erabildu nabe
donzella bigaz ezkonketan

26

Basoetati ebili naiz
ez erri zelaietati
ni gizonegaz batu ez naiz
ia ja kasi txitez il naiz
eztakust begietati

27

Ziertamente au da bada
donzella poderosea
ene mina ta dubda бага
puntu bat enkubridu бага
kontadu dizut prosea

28

Nik au onela nesonean
goratu eben burua
jagi gindizen arerean
puntu artarik bertarean
illundu zidin zerua

29

Ene semea baesadan
artu egizu esporzu
zugaz asegin ar dezadan
gatxori repara dezadan
ielmo ori eronzu

30

Ainbat tenpora dan azkero
zabilzadela galdurik
eben aseden eta gero
joan zatezke kaballero
andiro meyoradurik

40

Galdu balegi gizon batek
begietako bistea
gero mediku andi batek

47.— TESTU SOLTEAK

Al baneza dakidan legez
euroen arteko apetitoa
batek emun lezaket abitoa

Bada bere jaunaz ez nafinela
serbida bada ni pauso laz artan
parkatu ez nago ni denporatan

* * *

Konsolaitan naiz
da konsola zaitez
konsolaitan naiz
ni beti negares on
da pazenzia sufri[...]
balez galterik asko
iatork neure beares
ene gau egunok ga-
ziok dolorez
lorik ezin egin dot
amore minez dako
ita dolorez oi ene
laztanari alan-
zairez balia da-
kidala launa
amorez ezpa-
ilgo naiko dabe
rore? minez

* * *

Ene laztan zuri ederra
flordelisea zara zu
arren zatozke ene oera
beti ze egidazu gerra
borondaterik badozu

* * *

Piloxik jaio nintzan pilox nago
 piloxik ilgo nax ni gero bere
 ezteusta gaiti (*Irakurtezina*) enze bapere

* * *

Danon korrua leku askotaik
 ondo akompañadua
 dama galantak ara doaza
 galanti adornaduak
 gustietati lorea dira
 orduan Axpurukoak

* * *

Estandarterik onaena
 Jesukristoren kurzea
 gauzarik ezta ain zierturik
 nola dan eriozea

* * *

Amorea da onako zer bat
 nundi datorren eztakit

* * *

Casaras y amansaras
 pare бага arek la leña
 kerellea (*Irakurtezina*)
 zuk barizta
 gora dei eropena eore

* * *

Mendi altuan erura daidi
 aran baxuan eguzki
 mendiarank gustiak baino
 ene koitaok naguzi
 ikaz laztan ninduan donzella batek
 aurten nai ez ekei
 laster kanbiatu ninduan
 deseo ebenagaiti

* * *

Leku ona Bikuña
 soloan soloan muiña
 edozeinek gura leike
 angoa bere suiña